

HandläggareGunilla Axenbo, Monica Söderman,
Ingrid Olsson**Till**Utbildningsnämnden
2013-12-19

Verksamhetsplan 2014

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förslaget till verksamhetsplan och budget för 2014 godkänns.
2. Nämnden begär godkännande hos kommunstyrelsen av budgetjusteringar för omslutningsökningar motsvarande 1 155,8 mnkr, se bilaga 2.
3. Förvaltningen får i uppdrag att utvärdera FoU-strategin och vid behov föreslå förändringar.
4. Förvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheten att inrätta en filial till Adolf Fredriks musikklasser med lokalisering i Söder- eller Norrort.
5. Elevpeng till grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola fastställs, bilaga 5, 9, 11, 14.
6. Ersättning för öppen fritidsverksamhet uppgår, oavsett anordnare, till 3 250 kr per termin och barn folkbokförda i Stockholm.
7. Interkommunal ersättning till grundskola, grundsärskola, gymnasieskola respektive gymnasiesärskola godkänns, bilaga 6, 7, 13 a och b samt 16.
8. Ersättning till fristående grundsärskola, fristående gymnasieskola respektive fristående gymnasiesärskola fastställs enligt bilaga 10, 12, 15.
9. Ersättningsnivåer och belopp för tilläggsbelopp/verksamhetsstöd grundskola fastställs enligt bilaga 8.
10. Ersättning för modersmål till grundskola och gymnasieskola fastställs enligt bilaga 17.
11. Den gemensamma länsprislistan för de nationella programmen ska gälla för programinriktat individuellt val för fristående skolor och för interkommunala elever inom samverkansområdet.
12. Kostnader för den gemensamma elevdatabasen för gymnasieskolan i Stockholms län reducerar ersättning till gymnasieskolor med 4 kronor per månad och elev, oavsett huvudman.
13. Nytorpsskolan upphör som en självständig enhet i område 2 och slås ihop med Hammarbyskolan från den 1 januari 2014. Den nya enheten heter Hammarbyskolan och tillhör område 6.

14. Resultatenheter och anslagsenheter för 2014 godkänns enligt bilaga 2 och 3.
15. Kostnader för köp från serviceförvaltningen fördelas ut till enheterna, se bilaga 21.
16. Kostnader för it-system och systemförvaltning fördelas ut till enheterna baserat på relevantalet och antal anställda för höstterminen, bilaga 22.
17. Modell för prissättning vid försäljning godkänns, se bilaga 19.
18. Aktivitetsplan för upphandling godkänns, bilaga 23.
19. Plan för intern kontroll godkänns, se bilaga 24.
20. Nämnden ansöker hos kommunstyrelsen om medel för ytterstadsprojekt, fördelat med 0,9 mnkr till Hässelbyakademien och 0,9 mnkr till Bredängsakademien, se bilaga 27 a och b.
21. Verksamhetsplanen överlämnas till kommunstyrelsen.
22. Beslutet justeras omedelbart.

Anders Carstorp
Utbildningsdirektör

Håkan Edman
Grundskoledirektör

Jan Holmquist
Gymnasiedirektör

Ann Hellenius
T.f. avdelningschef

Lena Holmdahl
Avdelningschef

Astrid Norderfeldt
Avdelningschef

Elisabeth Barö-Dérantz
Avdelningschef

Innehållsförteckning

VERKSAMHETSPLAN 2014	7
1 Inledning.....	7
1.1 Nämndens ansvar	7
1.2 Nämndens prioriteringar - En skola i världsklass	7
1.2.1 Alla barns och ungdomars lärande, kunskapsutveckling och resultat	7
1.2.2 Kompetensförsörjning	8
1.2.3 Skolutbyggnad	8
1.2.4 Samverkan och samarbete	8
1.2.5 Ekonomi och effektivitet.....	8
1.3 Barn- och elevantalsutveckling.....	9
1.4 Ekonomiska förutsättningar	9
2 Förskola	11
2.1 Nämndens ansvar	11
2.1.1 Befolkningsprognos barn 1 - 5 år	11
2.2 Nämndens mål för verksamheten	11
2.2.1 Alla förskolebarn lär och utvecklas i en trygg och pedagogisk miljö	11
2.3 Prioriteringar	12
2.3.1 Hög och likvärdig kvalitet.....	12
2.3.2 Kompetensförsörjning av utbildade förskollärare	12
2.3.3 Effektivitet, rättssäkerhet och likvärdighet	12
2.4 Ekonomiska förutsättningar	12
3 Grundskola och grundsärskola	14
3.1 Nämndens ansvar	14
3.1.1 Befolkningsprognos samt elevantalsprognos barn 6 - 15 år.....	14
3.2 Nämndens mål för verksamheten	15
3.2.1 Alla elever i stadens kommunala skolor utvecklas och uppnår målen för sin utbildning	15
3.2.2 Alla elever i stadens kommunala skolor har en god lärmiljö	16
3.2.3 Alla elever i stadens kommunala skolor har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar	16
3.3 Prioriteringar	17
3.3.1 Uppföljning och analys av insatser och resultat	18
3.3.2 Organisationsutveckling för god pedagogisk verksamhet	18
3.3.3 Fokusskolor	19
3.3.4 Utveckling av undervisningen/utbildningen	19
3.3.5 Elever i behov av särskilt stöd	21
3.4 Ekonomiska förutsättningar	23
3.4.1 Generella ekonomiska förutsättningar för grundskola och fritidshem	23
3.4.2 Fristående grundskola och grundskola i annan kommun	25
3.4.3 Grundsärskola	25
3.4.4 Grundsärskola i egen regi	26
3.4.5 Fristående grundsärskola och grundsärskola i annan kommun	26
3.4.6 Ytterstadsmedel.....	26
4 Gymnasieskola och gymnasiesärskola	27
4.1 Nämndens ansvar	27
4.1.1 Befolkningsprognos, elevrörlighet och elevantal	27
4.2 Nämndens mål för verksamheten	29
4.2.1 Alla elever i stadens kommunala skolor utvecklas och uppnår målen för sin utbildning	29
4.2.2 Alla elever i stadens kommunala skolor har en god lärmiljö	30

4.2.3	Alla elever i stadens kommunala skolor har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar	30
4.3	Prioriteringar	31
4.3.1	Förbättra elevernas resultat	31
4.3.2	Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet	33
4.3.3	Ett attraktivt och ekonomiskt hållbart utbildningsutbud	33
4.4	Ekonomiska förutsättningar	35
4.4.1	Generella ekonomiska förutsättningar	35
4.4.2	Gymnasieskolor i egen regi	36
4.4.3	Fristående gymnasieskola och gymnasieskola i annan kommun	37
4.4.4	Gymnasiesärskola	38
5	Verksamhetsövergripande frågor	39
5.1	Nämndens mål för verksamheten	39
5.1.1	Vårdnadshavare och elever har goda förutsättningar att välja verksamhet av god kvalitet oavsett huvudman	39
5.1.2	Eleverna upplever och deltar i kultur- och idrottslivet	39
5.2	Prioriteringar	40
5.2.1	Utveckla kvalitet	40
5.2.2	Överblick över alla skolor och elever	40
5.2.3	Kultur i ögonhöjd	40
5.2.4	Idrott	41
5.3	Program för ökad delaktighet	41
6	Förvaltningsgemensamma frågor	42
6.1	En attraktiv arbetsplats	42
6.1.1	Utbildningsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare för chefer, medarbetare och framtida medarbetare	42
6.1.2	Prioriteringar	43
6.2	En effektiv förvaltning	46
6.2.1	Nämndens verksamheter är resurseffektiva	46
6.2.2	Det ekonomiska resultatet är i balans	47
6.2.3	Nämnd- och övergripande administration	47
6.2.4	Investeringar	47
6.2.5	Resultatenheter	48
6.2.6	Anslagsenheter	48
6.2.7	Omslutningsförändringar	49
6.2.8	EU-positionsapper	49
6.2.9	Effektiv lokalhantering	49
6.2.10	Pedagogiskt och administrativt it-stöd	51
6.2.11	Effektiv upphandling och inköp	52
6.2.12	Intern kontroll	52
6.3	En hållbar förvaltning	53
6.3.1	Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö	53
6.3.2	Prioriteringar	53
6.4	Säkra och trygga verksamheter	54
6.4.1	Skolan är säker och trygg	54
6.4.2	Prioriteringar	54

Bilagor

- Bilaga 1 Schablonggrundande samt interkommunala barn och elever 2014
- Bilaga 2 Obligatoriska bilagor
- Bilaga 3 Anslagsenheter
- Bilaga 4 Kommunala grund- och gymnasieskolor
- Bilaga 5 Elevpeng grundskola, fritidsklubb, fritidshem inkl. tillägg särskoleelever i fritidshem
- Bilaga 6 Interkommunal ersättning grundskola
- Bilaga 7 Interkommunal ersättning grundsärskola
- Bilaga 8 a och 8 b Resursfördelning verksamhetsstöd, grundskola nya respektive gamla systemet
- Bilaga 9 Elevpeng för grundsärskola inklusive skolskjuts
- Bilaga 10 Ersättning fristående grundsärskola
- Bilaga 11 Elevpeng för gymnasieskola, egen regi
- Bilaga 12 Ersättning till fristående gymnasieskola
- Bilaga 13 a och 13 b Interkommunal prislista gymnasieskola, inom respektive utanför KSL
- Bilaga 14 Elevpeng gymnasiesärskola, egen regi
- Bilaga 15 Elevpeng gymnasiesärskola, fristående
- Bilaga 16 Interkommunal prislista, gymnasiesärskola
- Bilaga 17 Ersättning för modersmål till grundskola och gymnasieskola
- Bilaga 18 Regler för resultatenheter
- Bilaga 19 Modell för prissättning av uppdragsavdelningens tjänster
- Bilaga 20 a och 20 b Riktlinjer samt fördelning av investeringsmedel
- Bilaga 21 Prislista serviceförvaltningen
- Bilaga 22 Prislista it
- Bilaga 23 Aktivitetsplan upphandling
- Bilaga 24 Internkontrollplan med risk- och väsentlighetsanalys
- Bilaga 25 Jämställdhets- och mångfaldsplan 2013-2015
- Bilaga 26 Byggnadsprojekt som färdigställs 2014
- Bilaga 27 a och b Ansökan ytterstadsmedel Hässelbyakademien och Bredängsakademien

VERKSAMHETSPLAN 2014

1 Inledning

Verksamhetsplanen avser att ge en samlad bild av utbildningsförvaltningens strategiska prioriteringar och utvecklingsinsatser för 2014.

1.1 Nämndens ansvar

Utbildningsnämnden ansvarar för mål, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten i Stockholms stads skolväsende och ansvarar för drift av kommunal verksamhet inom fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Utbildningsnämnden erbjuder tjänster inom elevhälsans samtliga professioner samt extern utvärdering av verksamheten till både kommunala och fristående skolor.

Utbildningsnämnden ansvarar för fristående verksamhet utifrån det ansvar kommunen har enligt gällande lagstiftning. För fristående förskolor och pedagogisk omsorg omfattar detta bland annat tillståndsgivning, tillsyn samt hantering av anmälningar, synpunkter och klagomål. Utbildningsnämnden ansvarar för att i nära samverkan med stadsdelsnämnderna hantera frågor som är stadsgemensamma för förskolorna. Utbildningsnämnden ansvarar tillsammans med kommunstyrelsen för ärenden om riktlinjer, principer, policydokument och uppföljning av förskoleverksamhet. Nämnden ansvarar också för systemförvaltning av kösystemet inom förskolan.

Genom skollagen har staden rätt att hålla sig informerad om hur fristående skolor utvecklas. Det är av stort intresse för staden att följa kunskapsutvecklingen även för stadens elever som går i fristående skolor. Nämnden ansvarar för branschråd inom förskola och grundskola.

1.2 Nämndens prioriteringar - En skola i världsklass

Visionen "En skola i världsklass" är ett förhållningssätt – att vara i ständig förändring, ständigt på väg. Att vara i världsklass handlar om att varje enskild skola uppfattas som en skola i världsklass av elever, föräldrar och andra i omvärlden. "En skola i världsklass" omfattar en organisationskultur där alla ges möjlighet och tar ansvar på sin nivå:

- *Alla elever ska lyckas* - eleven har huvudrollen i sitt eget lärande
- *Alla ska utvecklas i sitt uppdrag* - läraren ser sig som den viktigaste faktorn för elevers lärande
- *Alla ska få bästa stödet* – rektor ser sig som den viktigaste faktorn för skolans resultat

1.2.1 Alla barns och ungdomars lärande, kunskapsutveckling och resultat

En stor utmaning de kommande åren är att öka måloppfyllelsen. Mer fokus krävs på vilka satsningar som ska genomföras liksom att utveckla den systematiska uppföljningen av insatser för att snabbare kunna styra de förändringar som behövs. Det innebär bland annat att välja bort det som inte ligger i linje med förvaltningens vision och strategier.

Olika aktiviteter behöver samordnas för att de tillsammans ska öka förmågan att utveckla undervisning och lärande. Det gäller bland annat satsningar på vissa skolor/utbildningar med stor utvecklingspotential, kompetensförsörjning, utbildningssatsningar och karriärvägar samt

forskning och utveckling utifrån nämndens FoU-strategi. På nationell nivå genomförs stora satsningar för vissa kategorier lärare.

1.2.2 Kompetensförsörjning

Kravet på lärarlegitimation och bristen på behöriga lärare i vissa ämnen kommer tillsammans med det ökande elevantalet och kommande pensionsavgångar att kräva ett målmedvetet arbete för att alla elever ska få sin utbildning av behöriga och kompetenta lärare. Både förvaltning och skolläda-re har ett gemensamt ansvar för detta så att stadens skolor ska uppfattas som fungerande och attraktiva arbetsplatser.

1.2.3 Skolutbyggnad

En viktig utmaning är att organisera skolor och lokaler utifrån befolkningsprognoser. Inom grundskolan sker en expansion av verksamheten då elevantalet ökar, vilket ställer krav på en offensiv lokal- och organisationsplanering. Lösningar som underlättar ett flexibelt lokalutnyttjande mellan exempelvis förskola, grundskola och gymnasieskola är en viktig förutsättning.

1.2.4 Samverkan och samarbete

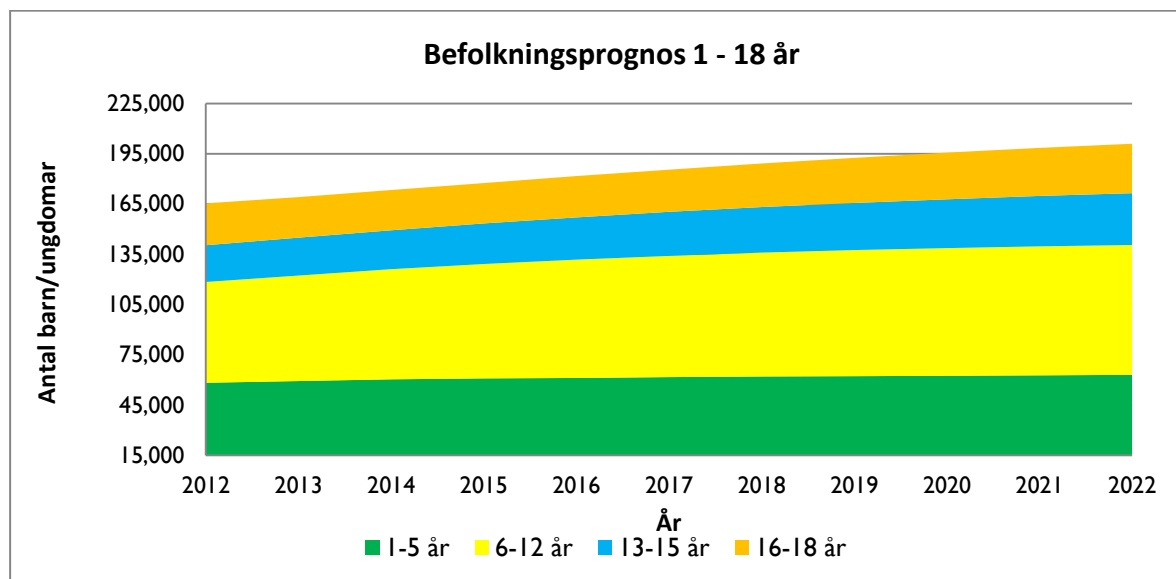
Samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola, polis och föräldrar stärker barns och elevers möjligheter att tidigt få adekvat stöd som bidrar till utveckling och lärande. Ett ökat samarbete med till exempel högskolor, universitet och näringsliv kan utgöra en del i att förbättra utbildningen.

Allt färre elever väljer att gå ett yrkesprogram i gymnasieskolan. För att kunna vända trenden behövs insatser planeras och genomföras i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen, andra kommuner, branscher och arbetsgivare, privata och offentliga.

1.2.5 Ekonomi och effektivitet

Barn- och elevantalsökningar inom förskola, grundskola, fritidshem och grundsärskola innebär högre tilldelning av schabloner men även högre kostnader. Elevantalet inom gymnasieskolan bedöms däremot minska något de närmaste åren. För hela utbildningsförvaltningen ställer detta krav på ett effektivare resursutnyttjande, bland annat avseende administration och lokaler. En god ekonomihållning där enheterna skapar beredskap för förändrat elevantal eller andra förändringar är en förutsättning för en fungerande verksamhet. Goda analyser ska bidra till hög prognossäkerhet.

1.3 Barn- och elevantalsutveckling

Befolkningsprognosen från 2013 anger totalt sett en något högre ökningstakt än i 2012 års befolkningsprognos. Befolkningen i åldern 1-18 år ökar under perioden från cirka 165 300 personer till cirka 201 000 personer år 2022. Redan till år 2016 kommer 1-18 åringarna att ha ökat med drygt 16 000 personer.

En väsentlig förändring jämfört med den senaste befolkningsprognosen är att antalet 1-5-åringar fortsätter att öka under hela prognosperioden, skillnaden mellan prognoserna för år 2021 är en ökning med nästan 2 800 barn. Även när det gäller 16-18-åringar är prognosen ändrad, men i detta fall innebär det för år 2021 en minskning med 125 personer.

Befolkningsprognoserna utgår från befolkningen vid slutet av år 2012 och innehåller till skillnad mot elevantalsprognoserna befolkning i planerade nybyggnadsområden där det i dag inte finns några elever. Källa är Swecos senaste befolkningsprognos.

1.4 Ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktiges budget för utbildningsnämnden uppgår till 15 141,4 mnkr på kostnads-sidan och 597,2 mnkr på intäktssidan. Budgeten för investeringar uppgår till 70,0 mnkr. I fullmäktiges budget har endast kostnader/intäkter för nämndens egen verksamhet redovisats.

Budgeten innebär en nettoökning med 946,7 mnkr jämfört med 2013. Av dessa är 284,2 mnkr en nettoökning avseende volymförändringen inom samtliga skolformer. Schablonökningen är 895,2 mnkr, varav 85 mnkr för 1:1-satsningen på gymnasiet, extra satsning med 51,3 mnkr på ökad lärartäthet i årskurs F-3 samt 7 mnkr till utökad sommarskola. Utöver detta höjs anslaget till fritidsklubbar med 6,3 mnkr samt verksamhetsstöd med 50 mnkr.

Effektiviseringskrav från kommunfullmäktige i 2014 års budget är 277,2 och fördelar sig på generell besparing med 258,1 mnkr, minskad sjukfrånvaro och minskad användning av konsulttjänster med 19,1 mnkr. Överföring av verksamheten för frivillig återvandring till arbetsmarknadsnämnden minskar kostnaderna med 2 mnkr och minskade medel från utvecklingsrådet innebär en minskning med 1,5 mnkr.

Nämnden har ökade intäktskrav avseende statsbidrag för maxtaxa och kvalitetshöjande åtgärder med sammanlagt 8,3 mnkr.

Fullmäktiges budget grundas på barn- och elevantal i de olika verksamheterna våren 2013. Budget till utbildningsnämnden fördelas med schabloner och med anslag, som är specifika belopp riktade till olika ändamål. Schablonen avser att täcka merparten av kostnaderna i verksamheten.

Jämfört med budget 2013 beräknas antalet elever inom grundskolan öka med cirka 3 510 elever. Inom gymnasieskolan beräknas antalet elever minska med cirka 1 000. Prestationsförändringar (ändringar i barn- och elevantal) som beräknas förändra budgeten anges i månads- och tertialrapporter till kommunstyrelsen under året. Antalet barn och elever finns i bilaga 1.

Budget per verksamhetsområde 2014 samt jämförelse med 2012 och 2013

Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2012	Justerad budget 2013 T2	Prognos 2013 T2	Budget 2014
Förskola	1 839,5	2 033,5	2 030,0	2 110,3
Grundskola och fritidshem	8 332,0	8 772,8	8 843,8	9 025,8
Grundsärskola	317,0	333,1	339,2	421,6
Gymnasieskola	2 414,4	2 438,8	2 443,4	2 477,5
Gymnasiesärskola	175,5	185,1	181,1	175,7
Utbildning för vuxna	4,3	3,0	4,2	6,6
Nämnd och övergripande	293,6	371,1	353,4	326,7
Summa netto	13 376,30	14 137,3	14 195,20	14 544,2
Investeringsutgifter	60,0	70,0	54,0	70,0

Förändringen i utbildningsnämndens förslag till budget, jämfört med utfallet 2012 samt budget och prognos 2013, beror främst på ökade prestationer i form av fler barn/elever inom förskola, fritidshem och grundskola och på höjda schablonbelopp från kommunfullmäktige med i genomsnitt 3 % till förskola och fritidshem, 4 % till grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola och 7,8 % till gymnasieskola. I dessa schablonhöjningar ingår extra satsningar på grundskolans årskurser F-3 med 51,3 mnkr och på gymnasiet den riktade satsningen 1:1 med 85 mnkr. Dessutom görs en extra satsning på elever i behov av särskilt stöd med 50 mnkr. I schablonökningen ingår också kommunfullmäktiges effektiviseringskrav på sammanlagt 277,2 mnkr. Bilaga 2 innehåller obligatoriska uppgifter. Samtliga grund- och gymnasieskolor framgår i bilaga 4.

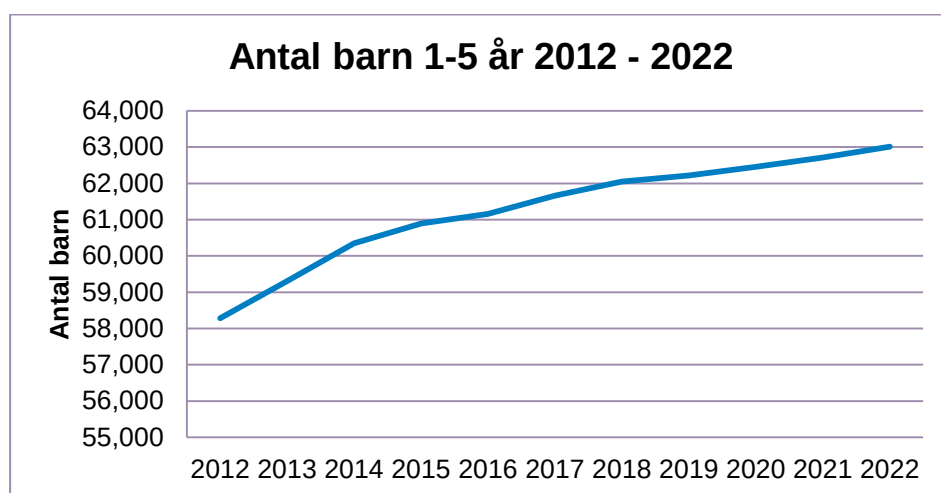
Central förvaltning minskar sina kostnader med 32,3 mnkr jämfört med budget 2013. Minskningarna är fördelade på respektive verksamhetsområde. Verksamhetsområdet nämnd och övergripande minskar kostnaderna med 44,4 mnkr. Av dessa beror ca hälften på ovan nämnda besparingar på central förvaltning och resten på att utfördelning av kostnader på respektive verksamhetsområde nu sker från början av året. Förändringen är kostnadsneutral för skolorna.

2 Förskola

2.1 Nämndens ansvar

Utbildningsnämndens ansvar för fristående förskolor och pedagogisk omsorg omfattar tillståndsgivning och tillsyn samt hantering av anmälningar, synpunkter och klagomål. Stadsgemensamma frågor hanteras i nära samverkan med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna.

2.1.1 Befolkningsprognos barn 1 - 5 år

Källa Sweco

Antalet 1-5-åringar fortsätter att öka under hela prognosperioden, skillnaden jämfört med tidigare prognos är för år 2021 en ökning med nästan 2 800 barn.

2.2 Nämndens mål för verksamheten

2.2.1 Alla förskolebarn lär och utvecklas i en trygg och pedagogisk miljö

Förväntat resultat

Stockholms barn får en förskoleverksamhet av god kvalitet i enlighet med nationella och kommunala styrdokument.

Indikatorer – fristående verksamhet	Utfall 2013	Årsmål 2014
Andel förskollärare av antal anställda (KF)	37 % *	38 %
Andel nöjda föräldrar (KF)	87 %	87 %
Antal barn per grupp (KF)	16 st*	16 st
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare) (KF)	4,9 st*	4,9 st

*prognos

Aktivitet	Start	Slut
Förbättra tillsyn och kontroll av fristående verksamhet genom ett tätare tidsintervall samt utifrån en samlad risk- och väsentlighetsanalys (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska i samverkan ta fram konkreta strategier för att säkerställa att andelen legitimerade förskollärare ökar (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska säkerställa att handlingsplaner är framtagna för övergången förskola - skola i enlighet med stadens riktlinjer (KF)	2014-01-01	2014-12-31

Aktivitet	Start	Slut
Stadsdelsnämnderna ska i nära samarbete med utbildningsnämnden och kulturnämnden inom projektet Stockholm högläser verka för att litteratur och läsning ska bli en mer naturlig del i barnens utbildning (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna se över och utveckla stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Servicenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna införa central avgiftshantering för bland annat förskola (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och de fristående förskolorna införa den nya gemensamma ingången till den gemensamma förskolekön och de fristående förskolornas köer (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen se över riktlinjerna för barnomsorg på obekvämt arbetstid (KF)	2014-01-01	2014-12-31

2.3 Prioriteringar

2.3.1 Hög och likvärdig kvalitet

Genom prövning av ansökningar och tillsyn (där inspektion och hantering av anmälningar ingår) medverkar förvaltningen till en hög och likvärdig kvalitet i fristående förskolor och enskilt driven pedagogisk omsorg. Alla verksamheter ska inspekteras vart fjärde år. Under 2014 kommer arbetet ytterligare att systematiseras.

Utbildningsnämnden medverkar i samverkan med stadsdelsnämnderna och kulturnämnden till att litteratur och högläsning blir en än mer naturlig del i barnens utbildning.

2.3.2 Kompetensförsörjning av utbildade förskollärare

Genom att i samverkan med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram strategier för att öka andelen förskollärare och utveckla stadsgemensamma karriärvägar, medverkar förvaltningen till att andelen förskollärare ökar. Under året kommer ansvarsfördelningen att förtydligas och konkreta aktiviteter att tas fram. Utbildningsförvaltningen ska erbjuda och stödja olika former av utbildning för att medverka till ökad kompetens hos personal i såväl kommunal som fristående verksamhet. Under året kommer fler förskolor att kunna erbjudas vikarieersättning för barnskötare som vidareutbildar sig till förskollärare.

2.3.3 Effektivitet, rättssäkerhet och likvärdighet

Utbildningsförvaltningen samverkar med servicenämnden, kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna i att införa en central avgiftshantering av förskole- och fritidshemsavgifter och medverkar därigenom till ökad effektivitet i den administrativa processen och en ökad rättssäkerhet och likvärdighet för vårdnadshavarna.

2.4 Ekonomiska förutsättningar

Förskola					
	Peng och anslag	Lokaler	Verksamhetsavdelning	Övrig verksamhet	Summa budget
Egen regi					
Fristående	2 490,0	0	0	0	2 490,0
Elever i andra kom./Övrigt	0,0	0	0	-379,7	-379,7
Totalt	2 490,0	0,0	0,0	-379,7	2 110,3

Kommunfullmäktiges budget för förskolan baseras huvudsakligen på schabloner per inskrivet barn. Tilldelningen av schabloner baseras på månadsvisa avläsningar. Utöver schablonerna får nämnden socioekonomiskt anslag och anslag för myndighetsutövning. Kommunfullmäktige beslutar årligen om belopp för peng till fristående förskola.

Antalet stockholmsbarn i fristående förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg och allmän förskola beräknas under år 2014 uppgå till 20 150.

Huvuddelen av nämndens budget för förskola avser ersättning till 570 fristående förskolor och 270 fristående anordnare av pedagogisk omsorg inom Stockholms stad och i andra kommuner. Förskolorna ersätts förutom med en peng också med ett socioekonomiskt anslag per inskrivet barn samt eventuella tilläggsbidrag.

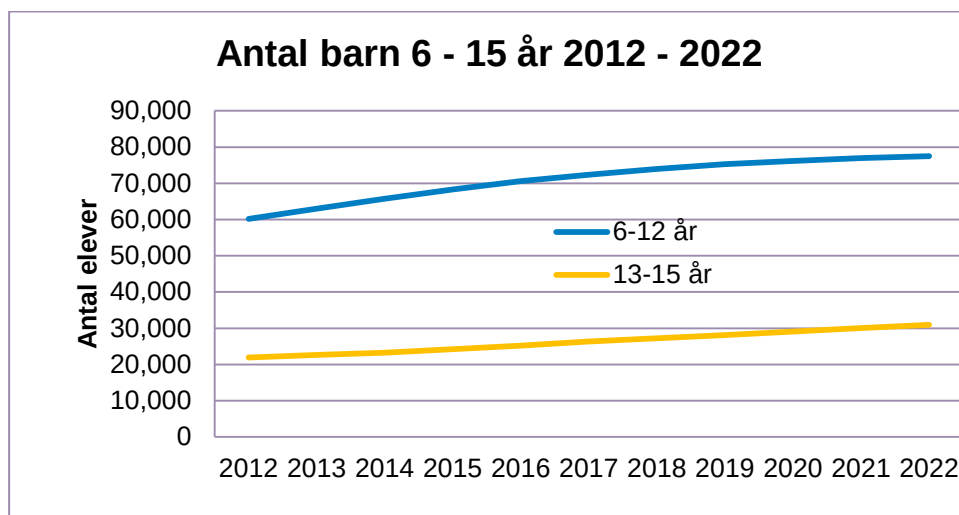
I budgeten ingår även medel för samordning av förskolefrågor, kompetensutveckling av barnskötare och förskollärare, modersmål, inspektion och tillsyn samt e-tjänster. Nämnden har ett intäktskrav på 421,0 mnkr avseende statsbidrag för maxtaxa och kvalitetshöjande åtgärder.

3 Grundskola och grundsärskola

3.1 Nämndens ansvar

Utbildningsnämnden ansvarar för mål, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten i Stockholms stads skolväsende och ansvarar för drift av kommunal verksamhet inom förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem och fritidsklubb.

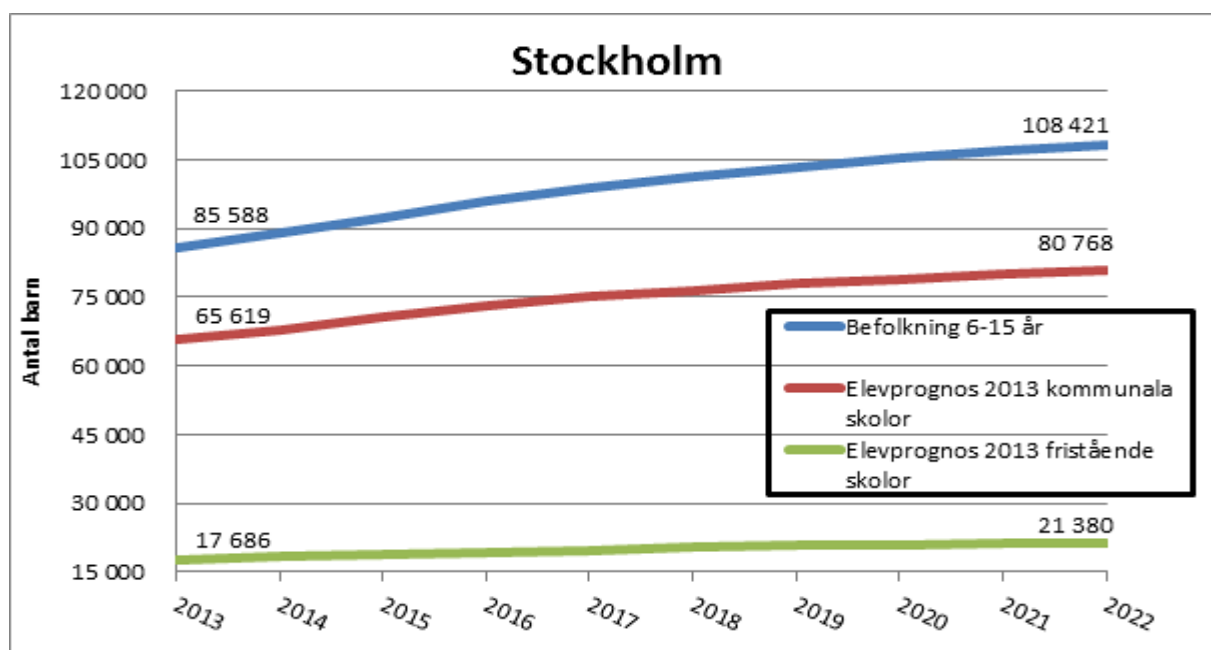
3.1.1 Befolkningsprognos samt elevantalsprognos barn 6 - 15 år

Källa Sweco

Elevantalsprognos grundskola i Stockholm

Grundskolans elevantalsprognos omfattar både egenregi och fristående grundskolor. Prognosen bygger på 2013 års befolkningsprognos och elevströmmar i elevantalsmätningen sista september. Prognosen utgörs alltså av befolkningsprognosen, medan elevströmmarna är en framskrivning av faktiska intagsmönster. Grundsärskola ingår inte i elevantalsprognosen, vilket kan påverka enskilda skolor med omfattande särskoleverksamhet.

Befolkningsprognos och elevantalsprognoser. Prognosen för fristående skolor avser Stockholms elever i fristående skolor i Stockholm. Källa Sweco.

En skillnad mellan grundskoleprognosens redovisning av egenregi och fristående skolor är att prognosen för fristående skolor endast omfattar stockholmselever. Det skulle inte vara relevant att även redovisa elever från andra kommuner i fristående skolor i Stockholms stad. Stockholmselever i skolor utanför Stockholm återfinns inte i elevantalsprognosen, utan endast i befolkningsprognosen. Summan av elevprognosvärdena för fristående och kommunal skola når inte upp till antalet barn enligt befolkningsprognosen då alla barn inte fångas upp i elevprognosen, exempelvis på grund av utpendling eller skyddad identitet.

Fristående grundskolor

I grundskolans samtliga stadier har elevantalet ökat i de fristående skolorna enligt prognosen. De fristående grundskolorna har lägst andel elever i de lägre åldrarna, drygt 19 %. För årskurs 7-9 är andelen elever i fristående skola 26 %. Troligtvis kommer utvecklingen med en högre andel äldre än yngre elever i fristående grundskolor att fortsätta och kanske till och med att förstärkas.

Antal elever i de kommunala grundskolorna 2013

Höstterminen 2013 omfattade stadens grundskola och grundsärskola i egen regi

- 65 700 elever från förskoleklass – åk 9
- 580 elever i grundsärskola
- 29 300 elever i fritidshem
- 7 900 elever i fritidsklubbar
- 8 200 elever i förskoleklass
- 22 400 elever åk 1 – 3
- 18 700 elever åk 4 – 6
- 16 400 elever åk 7 – 9

3.2 Nämndens mål för verksamheten

Nedan redovisas nämndens mål för verksamheten, samt dess förväntade resultat.

3.2.1 Alla elever i stadens kommunala skolor utvecklas och uppnår målen för sin utbildning

Förväntat resultat

Lärare har höga förväntningar på eleverna, utgår alltid från läroplanens mål och kunskapskrav och arbetar utifrån beprövad erfarenhet eller vetenskaplig grund. Lärarna planerar gemensamt och eleverna får i förväg veta vilka mål de arbetar mot, hur undervisningen ska genomföras och vilka olika former för redovisning och bedömning som kommer att användas. Återkopplingen till eleverna är en central del i undervisningen. Bedömning i formativt syfte, med avsikten att stärka elevens lärande, används både för att synliggöra och stödja elevernas kunskapsutveckling samt för att kontinuerligt bedöma, utveckla och förbättra undervisningen.

Kvalitativa analyser av resultat genomförs på alla nivåer för att utveckla verksamheten.

Indikator	Utfall 2013	Årsmål 2014
Andel elever som uppnått godkänd nivå på delproven i det nationella provet i matematik i årskurs 3 (KF)	93 %	93 %
Andel elever som uppnått godkänd nivå på delproven i det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i årskurs 3 (KF)	94 %	94 %
Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 6 (UtbN)	96 %	96 %

Indikator	Utfall 2013	Årsmål 2014
Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska i åk 6 (UtbN)	95 %	95 %
Andel elever i årskurs 6 som uppnått målen i alla ämnen (KF)	--	80 %
Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 9 (UtbN)	91 %	91 %
Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska i åk 9 (UtbN)	94 %	94 %
Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen (KF)	76 %	77 %
Andel elever som är behöriga till nationella program (KF)	88 %	88 %

3.2.2 Alla elever i stadens kommunala skolor har en god lärmiljö

Förväntat resultat

Alla i skolan känner sig trygga och kan fokusera på sina arbetsuppgifter. Det finns tydliga och kända rutiner på skolan för hur man ska hantera olika situationer, exempelvis frånvaro och olika former av kränkningar. Medvetenheten om den fysiska miljöns betydelse för en trygg och kunskapsstödande arbetsmiljö är hög. Skolan har god samverkan med socialtjänst och polis.

Indikator	Utfall 2013	Årsmål 2014
Ogiltig frånvaro i grundskolan (KF)	1,9 %	1,9 %
Andel elever F-klass nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan (UtbN)	86 %	90 %
Andel elever åk 2 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna (UtbN)	65 %	65 %
Andel elever åk 2 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan (UtbN)	90 %	90 %
Andel elever åk 5 nöjda med Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna (UtbN)	63 %	65 %
Andel elever åk 5 nöjda med Jag känner mig trygg i skolan (UtbN)	88 %	90 %
Andel elever åk 8 nöjda med Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna (UtbN)	53 %	55 %
Andel elever i åk 8 som känner sig trygga i skolan (KF)	86 %	87 %

3.2.3 Alla elever i stadens kommunala skolor har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

Förväntat resultat

Med ökad ålder ökar elevers delaktighet i planering och uppföljning. Eleverna får genom detta en god kännedom om sin prestationsförmåga i förhållande till målen. Detta leder till att eleverna utvecklar en positiv attityd till lärande och ser sin egen ansträngning som betydelsefull.

Arbetet för att eleverna ska förstå progressionen i lärandet synliggörs i lärandemiljön genom exempelvis kontinuerlig feedback från lärarna och andra bedömningsunderlag.

Indikator	Utfall 2013	Årsmål 2014
Andel elever åk 5 nöjda med jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena (UtbN)	84 %	85 %
Andel elever åk 8 nöjda med jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena (UtbN)	66 %	70 %
Andel vårdnadshavare F-klass nöjda med - jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas (UtbN)	80 %	80 %
Andel vårdnadshavare fritidshem nöjda med – det inflytande mitt barn har över fritidshemmets aktiviteter (UtbN)	68 %	75 %
Andel vårdnadshavare åk 2 nöjda med - jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas (UtbN)	78 %	83 %

Aktivitet	Start	Slut
Alla elever i årskurs 6-9 som riskerar att inte nå, eller inte når, kunskapsmålen ska erbjudas sommarskola (KF)	2014-01-01	2014-12-31
En omfattande satsning inom matematik, naturvetenskap och teknik genomförs i grund- och gymnasieskolan (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Lässatsningen fortsätter i årskurs 0-6 i grundskolan (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Ta ansvar för att eleverna fullgör sin skolplikt (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Ta fram rutiner för att säkerställa att alla elever som är folkbokförda i kommunen får en skolplacering (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Utbildningsnämnden ska stärka och utveckla skolornas elevhälsoarbete (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Utbildningsnämnden ska utveckla kunskapsuppföljningen inom grundsärskolan (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Erbjuda läxhjälp i skolan eller på fritids till alla elever som önskar det (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Utveckla metoder för att öka kunskapen om den totala frånvarosituationen (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Fler skolor ska meddela föräldrarna om sitt barns olovliga frånvaro företrädesvis genom SMS (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Stödmaterialet "Sammanställning av regelverk samt rekommendationer för arbetet med elever i behov av stöd och särskilt stöd" implementeras (UtbN)	2014-01-01	2014-12-31
Kvalitetsprogram för elevhälsoarbetet med kvalitets- och ledningssystem implementeras (UtbN)	2014-01-01	2014-12-31
Arbetet med att implementera it-strategin för ett bättre lärande fortsätter (UtbN)	2014-01-01	2015-12-31
Skolorna uppmuntras att starta samverkan med Ung Företagsamhet eller motsvarande (UtbN)	2014-01-01	2015-12-31

3.3 Prioriteringar

Skolorna i Stockholm har olika förutsättningar på grund av de socioekonomiska förhållandena. Stadens resursfördelningssystem ska fungera kompensatoriskt i detta avseende. Arbetet i stadens skolor kommer därför att intensifieras i syfte att öka likvärdigheten, andel elever med gymnasiebehörighet och minst godkänt i alla ämnen i syfte att elever får bästa möjliga förutsättningar att kunna påbörja och också fullfölja sin gymnasieutbildning.

Ett vetenskapligt förhållningssätt med reflektion och analys ska prägla lärares och skolledares arbete. Kunskapen måste öka om vad som leder till förbättring i olika sammanhang, i undervisning och lärande, i organisation och ledarskap. Ett ökat fokus på den enskilda medarbetarens arbete och resultat är en förutsättning för att alla elever ska få den utbildning de har rätt till. Detta förutsätter ett tydligt ansvarstagande på alla nivåer och ett öppet samtal om rimliga förväntningar och godtagbara insatser.

Förvaltningen behöver bli bättre på att använda forskningsrön och stadens egna framtagna rapporter och analyser. Här kan nämnas Jämför grundskoleprojektet som har lett till bättre kännedom om vad som skapar en framgångsrik skola och även om vilka skolor som lyckas väl, trots mindre gynnsamma förutsättningar.

Samverkan med andra aktörer är också viktigt för att uppnå högre måluppfyllelse. Samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola, polis och föräldrar stärker barns och elevers möjligheter att tidigt få adekvat stöd som bidrar till utveckling och lärande. Samverkan fortsätter med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna kring elever som far illa eller riskerar fara illa. Skolorna och socialtjänsten inom varje stadsdelsnämndsområde utvecklar samverkan utifrån de lokala samverkansöverenskommelserna. Ett ökat samarbete med till exempel högskolor, universitet och näringsliv kan utgöra en del i att förbättra utbildningen.

Det är med utgångspunkt i vetenskap och erfarenhet som förvaltningen har prioriterat ett antal strategiska områden att arbeta vidare med. De fem områdena är:

- uppföljning och analys av insatser och resultat
- organisationsutveckling för god pedagogisk verksamhet
- fokusskolor
- utveckling av undervisningen/utbildningen
- elever i behov av särskilt stöd

Det är viktigt att våga prioritera bland insatser och att fokusera på dem för att skapa en långsiktig och hållbar strategi. Att prioritera innebär också att våga välja bort andra insatser som i sig kan vara bra. Detta därför att det gäller att fokusera och hålla sig till de strategiska områdena för att insatserna ska vara verkningsfulla och möjliga att följa upp och utvärdera.

3.3.1 Uppföljning och analys av insatser och resultat

Analysstöd till skolor

Förvaltningen kommer under året att förstärka sitt arbete med analysstöd till skolorna. Fler skolor som har behov av det kommer att få stöd i sitt analysarbete av skolans verksamhet för att kunna välja rätt strategier för utveckling. Stödet kommer i första hand att ges som metodstöd i att följa upp, analysera och utvärdera skolresultat samt relatera hur de förhåller sig till skolans förutsättningar, resurser och valda insatser/strategier.

Resultatdialoger

Arbetet med resultatdialoger utgör en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet och ska fortsätta att utvecklas på alla nivåer. Utifrån en utvärdering av arbetssättet 2013 kommer förvaltningen att fortsätta arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet och tydliggöra hur resultatdialoger, kvalitetsredovisningar och arbetsplaner ska hänga ihop.

Mäta kvaliteten i grundsärskolan

Förvaltningen kommer att fortsätta det påbörjade arbetet med att ta fram kriterier för att kunna mäta kvaliteten i grundsärskolans lärandemiljö. I detta arbete ingår också att anpassa de digitala verktygen för pedagogisk dokumentation för att kunna följa en elevs kunskapsutveckling och att höja kvaliteten i övergången mellan grundsärskolan och gymnasiesärskolan.

3.3.2 Organisationsutveckling för god pedagogisk verksamhet

Ledarskapet på olika nivåer har stor betydelse för skolornas utveckling och resultat. Rektor är den viktigaste faktorn för skolans resultat och den enskilde medarbetarens arbete och resultat är en förutsättning för att alla elever ska få den utbildning de har rätt till.

Förvaltningen ska utveckla stödet till rektorer för att säkerställa att lärare i stadens skolor förmår skapa goda lärmiljöer. Grundskolecheferna tydliggör och talar om enskilda rektors ansvar för skolans resultat. På samma sätt uppmuntras också rektorerna att titta på enskilda medarbetares prestationer och att föra samtal utifrån detta. Förvaltningen ger genom chefsprogrammet stöd till skolornas chefer.

Det påbörjade arbetet med att se över ansvarsfördelningen mellan grundskolor och central förvaltning fortsätter.

I syfte att utveckla lokala arbetssätt och processer som rör den pedagogiska verksamheten ger förvaltningen praktiskt stöd till enskilda skolor. Exempel på detta är PRIO Stockholm (planering, resultat, initiativ, organisation) där förändringsledare tillsammans med skolans ledning genom en lokal kartläggning definierar skolans utvecklingsområden. Ambitionen är att utöka PRIO Stockholm till att omfatta fler skolor och att öka takten i genomförandet genom att under året utöka förvaltningens PRIO-organisation.

3.3.3 Fokusskolor

Inom grundskolan fortsätter arbetet med att fokusera på 17 skolor för högre måluppfyllelse. Utifrån en grundlig genomlysning av verksamheten vid dessa grundskolor har samtliga skolor tagit fram handlingsplaner med en tydlig målsättning fram till 2015. I ett kortare perspektiv prioriteras förbättring av undervisningen, samarbetet på skolorna och det systematiska kvalitetsarbetet. Därtill fokuseras även på att hitta utvecklingsmöjligheter när det gäller skolans organisation, resursutnyttjande och kompetenssammansättning.

Skolorna prioriteras även inom ramen för olika riktade centrala insatser som genomförs och som finns beskrivna i verksamhetsplanen. Implementeringen av den framtagna strategin för Järva och Söderort fortsätter att vara en del i detta arbete.

Satsningen kommer att följas av forskare från Linnéuniversitetet genom följeforskning, vilket bygger på att integrera forskningen och det pågående och planerade utvecklingsarbetet i praktiken. Forskargruppen kommer att följa arbetet hos fem skolor med fokus på årskurs 6-9. Syftet är att studera om de utvecklingsinsatser som genomförs leder till högre måluppfyllelse för eleverna och hur insatserna kan förstås och förklaras.

I kartläggningen av orsaker till låg måluppfyllelse för enskilda elever syns ett tydligt samband mellan hög frånvaro och lägre resultat. För att öka skolnärvaron kommer det pågående samarbetet med socialförvaltningen inom projektet Framtid Stockholm att riktas mot fokusskolorna.

3.3.4 Utveckling av undervisningen/utbildningen

Kollegialt lärande

Forskning visar att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas kunskapsresultat. Ett effektivt sätt att uppnå bättre lärarskicklighet och undervisningskvalitet är att utveckla det kollegiala lärandet. Det sker genom att lärare får förutsättningar att kunna planera, diskutera och utvärdera lektioner och undervisningsmetoder gemensamt. Förvaltningen ska aktivt stödja processer som leder till systematisk kunskap om väl fungerande undervisningsmetoder och arbetssätt, till exempel lärandeunder.

Förvaltningen arbetar för att utveckla det ämnesdidaktiska kollegiala lärandet. Lärarna erbjuds kompetensutveckling med hjälp av bland annat lässatsning, Stockholmslyftet i matematik, NT-lyftet, NTA - naturvetenskap och teknik för alla och ämnesdidaktiska nätverk. En del av detta ingår i regeringens satsningar.

Insatserna för att skapa en likvärdig bedömning av elevernas kunskaper fortsätter. I det arbetet kommer förutom den summativa bedömningen, med avsikten att ta reda på vad eleven lärt sig, framförallt i form av betyg, också den formativa bedömningen, med avsikten att stärka elevens

lärande, att i hög grad beaktas. Formativ bedömning syftar till att utveckla elevens kunskaper och förståelse för sitt lärande samtidigt som det utvecklar lärarens undervisning under själva utbildningsprocessen.

PRIO (planering, resultat, initiativ, organisation)

Projektet fortsätter i stadens grundskolor. PRIO arbetar med målet att varaktigt höja elevernas kunskapsresultat genom att utveckla skolans interna processer och arbetssätt, skapa en mer lärande organisation samt stärka det kollegiala samarbetet.

Lärarycoacher

Syftet med projektet är att coacha enskilda lärare och lärarlag i deras professionsutveckling, vilket bland annat kan innebära att få perspektiv på sin yrkesroll och finna vägar att bättre möta olika elevgruppers behov av en utmanande och inspirerande undervisning. Inför läsåret 2013/2014 har några fokusskolor valts ut för coachning.

Förstelärare/lektorer

Från läsåret 2013/2014 har grundskolorna anställt nästan 150 förstelärare. Förvaltningen kommer att följa deras uppdrag och bland annat bevaka behov av nätverk och förtydligande av uppdraget. Under 2014 kommer ytterligare medel för att anställa förstelärare att fördelas.

Digitala verktyg för skolutveckling

Elever och lärare ska med olika digitala verktyg kunna arbeta på ett enkelt och flexibelt sätt med åtkomst till digitala resurser via det trådlösa nätet. Arbetet fortsätter med att säkerställa att samtliga lärare har tillgång till en egen bärbar dator. Även i övrigt strävar skolorna efter att öka antalet digitala enheter som används i undervisningen.

Ett verktyg som ska hjälpa skolorna att genom självskattning hitta nästa steg mot en fungerande digital lärmiljö har tagits fram och kommer under året att presenteras för skolorna.

Arbetet med att utveckla Stockholms Skolwebb fortsätter. Utifrån den förändrade lagstiftningen när det gäller exempelvis skriftliga omdömen, individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram anpassas skolwebben för att fungera som ett verksamt stöd i skolornas resultatuppföljning av elevernas utveckling.

Utredning av möjligheten att inrätta en filial till Adolf Fredriks musikklasser

Förvaltningen föreslås få i uppdrag att utreda möjligheten att inrätta en filial till Adolf Fredriks musikklasser med lokalisering i Söder- eller Norrort.

Fritidshem och fritidsklubbar

Fritidshemmet ska enligt skollagen komplettera utbildningen i grundskolan. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation.

En god samverkan mellan skola och fritidshem är en förutsättning för att fritidshemmet ska kunna utföra sitt uppdrag att förena omsorg och lärande.

Implementeringen av planen för utveckling av fritidshem fortsätter. För att säkerställa att arbetet fortskrider på alla skolor kommer ett uppdrag att formuleras för att på förvaltningsnivå stödja nätverken med representanter från samtliga fritidshem.

Fritidshemsverksamheten ska utvärderas på liknande sätt som andra pedagogiska verksamheter och bland annat tas upp i resultatdialoger. Ett arbete med att ta fram kvalitetsindikatorer för fritidshem ska påbörjas under året.

Då det är svårt att rekrytera utbildade fritidspedagoger ska förvaltningen fortsätta att efterfråga distansutbildning för redan anställda barnskötare med högskolebehörighet.

Rutinerna för ersättning till skolorna gällande omsorg på obekväm arbetstid ses över så att lika villkor mellan grundskolor i egen regi och fristående säkerställs.

Studie- och yrkesvägledning

Studie- och yrkesvägledning är ett viktigt inslag i grundskoleelevers förståelse för arbetsmarknaden och en förutsättning för att elever ska hitta rätt i det egna yrkesvalet och därmed även utbildningsvalet. Under 2014 kommer förvaltningen att utifrån Skolverkets allmänna råd erbjuda kompetensutveckling för skollära och studie- och yrkesvägledare. Uppdraget för studie- och yrkesvägledare ska tydliggöras och behovet av kompetensutveckling ska kartläggas. Förvaltningen ska stödja alla skolor som har åk 7 – 9 i utarbetandet av en studie- och yrkesorienteringsplan för hela skolan.

Elevinflytande

Eleverna ska ha huvudrollen i sitt eget lärande. När skolan ger eleverna kunskap och förståelse för mål och bedömning av sitt lärande skapas förutsättningar för eleverna att ta eget ansvar och ha inflytande över sina studier.

Förvaltningen erbjuder skolorna Stockholm Skolwebb som ett verktyg för dokumentation av elevernas kunskapsutveckling. Detta sätt att dokumentera skapar en bättre möjlighet för elever och föräldrar att följa elevens kunskapsutveckling och ger också bättre förutsättningar för eleven att kunna ta ansvar för och skapa förståelse för sitt eget lärande.

Ökad trygghet och studiero

Stockholms skolor ska präglas av förtroende och respekt mellan elever, mellan vuxna och elever samt mellan vuxna. Trygghet och studiero i en god lärmiljö är en förutsättning för utveckling och lärande. På så sätt finns ett nära samband mellan lärande och hälsa. Gemensamma riktlinjer för att stödja skolorna i detta arbete finns på Pedagog Stockholm.

Samtliga skolor ska ha ett systematiskt arbete och tillräckliga kunskaper för att förebygga och hantera diskriminering, nätmobbning, trakasserier och kränkande behandling. Tydliga likabehandlingsplaner/planer mot kränkande behandling ska finnas för att leva upp till skyldigheten att utreda omständigheterna och vidta de åtgärder som behövs. Alla insatser ska dokumenteras, följas upp och utvärderas. Förvaltningen erbjuder kontinuerligt stöd till skolorna i detta arbete.

3.3.5 Elever i behov av särskilt stöd

Enligt skollagen ska alla elever i skolan få stimulans att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. Arbetet med att inkludera fler elever i behov av särskilt stöd förutsätter att skolorna utvecklar sitt förhållningssätt och sina arbetssätt. Att kunna möta varje elev utifrån sina förutsättningar kräver goda kunskaper om vilken lärmiljö som bäst stimulerar lärandeprocessen för den enskilde eleven.

Arbetet kring elever i behov av särskilt stöd omfattar frågor om organisation och kompetensutveckling på systemnivå, skolnivå och arbetslagsnivå för att skapa lärmiljöer som kan stödja elevernas lärande och utveckling.

Ett mobilt team har i uppdrag att stödja skolorna i att utveckla lärmiljöer utifrån elevers behov och att vägleda vidare till skola med CSI-grupp (central grupp med särskild inriktning). CSI-grupperna är till för de elever som har allra störst behov av särskilt stöd. Förvaltningen har under hösten 2013 startat ett nätverk med representanter från de olika grupperna för att säkra det systematiska kvalitetsarbetet, utveckla den pedagogiska verksamheten samt sprida den kunskap som finns i grupperna.

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med att se över antalet CSI-grupper, dess inriktningar och ålderssammansättningar för att anpassa grupperna utifrån de kommunala grundskolornas behov.

Alla elever som riskerar att inte nå målen ska erbjudas läxhjälp i skolan eller på fritids. Staden ska ta del av den statliga satsningen gällande läxhjälp. Sommarskola ska erbjudas till elever i årskurs 6 – 9 som riskerar att inte nå målen samt till nyanlända som kommit under sommaren.

Elevhälsa

Eleverna ska ha tillgång till medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska kompetenser. Några grundskolor deltar tillsammans med tre gymnasieskolor i ett arbete med att utveckla elevhälsoteamens förbyggande och hälsofrämjande arbete för ökad måluppfyllelse. Elevhälsans olika kompetenser måste samverka tillsammans och med lärarna för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Stockholm ska ta en aktiv del i regeringens satsning på elevhälsa.

Frånvaro

Förvaltningen arbetar vidare med att hitta former för frånvaroanmälan som underlättar för både vårdnadshavare och skolans personal. En SMS-app kommer att lanseras och vara i bruk senast inför läsåret 2014/2015.

Om en elev uteblir från verksamheten utan giltigt skäl ska vårdnadshavaren informeras om det samma dag, företrädesvis genom sms.

För att ge möjlighet till uppföljning ska samtliga skolor registrera elevers frånvaro digitalt i Stockholm Skolwebb. Redovisning sammanställs månadsvis för varje skola och följs upp av respektive grundskolechef. Frånvaro mer än 25 % följs upp på individnivå, detta för att förebygga att elever blir ”hemmasittare”. Ogiltig frånvaro redovisas på skol- och kommunnivå.

Som stöd till skolorna finns rutiner för skolpliktbevakning, handlingsplan för hantering av elevers frånvaro och åtgärdsstrappa för ogiltig frånvaro.

Nyanlända och sent anlända elever

Nyanlända elever som kommer till Sverige behöver många gånger extra stöd för att nå kunskapsmålen. Varje enskild elevs kunskaper och behov ska skyndsamt identifieras och en planering för skolgång efter elevens behov ska göras. Arbetet i mottagandeenheten Start Järva utvecklas vidare. Förvaltningen kommer dessutom att stödja utvecklandet av en modellskola för mottagande av nyanlända elever i Söderort. Förvaltningen kommer att kartlägga behovet av förberedelsegrupper på fler skolor. Staden kommer att ansöka om statsbidraget för utökad undervisningstid i svenska som andraspråk.

3.4 Ekonomiska förutsättningar

Grundskola och fritidshem					
	Peng och anslag	Lokaler	Verksamhets-avdelning	Övrig verksamhet	Summa budget
Egen regi	5 436,7	1 274,0	90,3	0	6 801
Fristående	1 699,5	0	0	0	1 700
Elever i andra kom./Övrigt	443,9	0	0	81,4	525,3
Totalt	7 580,1	1 274,0	90,3	81,4	9 025,8

3.4.1 Generella ekonomiska förutsättningar för grundskola och fritidshem

Schablonen från kommunfullmäktige har höjts med 5,1 % för elever i årskurs F-3 och med 3,4 % för elever i årskurs 4-9 jämfört med 2013. Pengen föreslås höjas med 5,1 % respektive 3,4 %. Pengen till grundskolan år 2014 utgör 72,7 % av schablonen, liksom under år 2013. Nämndens budget är beräknad på ca 3 300 fler elever än kommunfullmäktiges budget.

Grundskolans lokalkostnader inklusive elkostnader utgör 20,1 % av schablonbudgeten, jämfört med 20 % år 2013.

Ökad personaltäthet ska prioriteras för elever i årskurs F-3 och för detta har avsatts extra medel om 51 mnkr vilket ingår i schablonen för dessa årskurser.

Alla elever i årskurs 6-9 som riskerar att inte uppnå kunskapsmålen, ska ha rätt till sommarskola. För detta ändamål har avsatts 6,8 mnkr som även de ingår i schablonen.

Medel finns avsatta för bidrag till Vetenskapens hus.

Schablonen för elever i fritidshem är höjd med 3 % för skolår F-3 och 3,7 % för skolår 4-6. Penghöjningen föreslås bli densamma och pengarna utgör då 71 % respektive 70,1 % av schablonen.

Prestationsavläsningar avseende grundskola, förskoleklass, grundsärskola och fritidshem sker månadsvis. Det gäller för både fristående skolor och skolor i egen regi. Avläsningstillfällena infaller den 15 varje månad med följande undantag. I juni sker avläsningen per den 11. Den 31 augusti sker avläsningen för juli och augusti. Avläsningen den 15 november avser även december.

Utbetalning till grundskola, förskoleklass, grundsärskola och fritidshem i egen regi baseras på samma datum som prestationsavläsningen. Utbetalning till grundskola, förskoleklass och grundsärskola i fristående regi sker i förväg runt den 10 varje månad men avser den 15 i månaden. Utbetalning till fritidshem i fristående regi sker kvartalsvis i förskott baserat på registreringarna i Bosko den sista varje månad. Vid nästföljande kvartal justeras förskottsutbetalningen baserat på de faktiska registreringarna den sista i respektive månad.

Socioekonomiskt tilläggsanslag

Det socioekonomiska tilläggsanslaget har höjts jämfört med 2013 och uppgår till totalt 1 445,2 mnkr. Kommunfullmäktige har beslutat att 330 mnkr av dessa ska användas till verksamhetsstöd för elever i omfattande behov av särskilt stöd. Dessutom ska anslaget finansiera

kostnader för modersmål och förberedelseklasser. För modersmål har avsatts 200 mnkr vilket bygger på en ersättning om 9 300 kr per elev som deltar i modersmålsundervisning, se bilaga 17. Anslaget för förberedelseklasser uppgår till 10 mnkr. Resterande 905,2 mnkr fördelas till skolor i egen regi och till fristående enligt den socioekonomiska modellen.

Inom ramen för det socioekonomiska anslaget för egen regi respektive fristående verksamhet avsätts anslag för att finansiera merkostnader avseende skolskjuts för de centrala grupperna med särskild inriktning, CSI, Skansvarnsskolans och Österholmsskolans RH-klasser och fristående resursskolor.

Socioekonomisk tilldelning

Den socioekonomiska tilldelningen bygger på den modell som infördes fullt ut 2013. Beloppet fördelas utifrån antal inskrivna stockholmselever och viktas mot sex variabler; invandringsår, vårdnadshavares högsta utbildningsnivå, ekonomiskt bistånd, familjesituation samt boende- respektive skolmiljö.

Fristående skolor, i och utanför Stockholm, som inte har tillräckligt antal elever för att generera någon socioekonomisk grundtilldelning tilldelas det genomsnittliga beloppet per elev.

Tilläggsbelopp/Verksamhetsstöd

Anslaget för tilläggsbelopp/verksamhetsstöd uppgår till 330,0 mnkr.

Utbildningsnämnden beslutade i april 2013 om ett nytt system för tilläggsbelopp för elever i grundskolan med ett omfattande behov av stöd. Det nya systemet gäller från och med läsåret 2013/2014. Ersättningsnivåer framgår av bilaga 8 a.

Inom det system för tilläggsbelopp som gällde till och med juni 2013 finns beslut som löper fram till juni 2014, 2015 respektive 2016. Ersättningsnivåer för dessa beslut framgår av bilaga 8 b.

Öppen fritidsverksamhet

Verksamheten finansieras genom ett anslag om 72,4 mnkr från kommunfullmäktige, vilket är en höjning med 6,3 mnkr jämfört med 2013. Ersättning för verksamheten föreslås uppgå till 3 250 kr per termin och barn oavsett anordnare. Ersättningen gäller endast för barn folkbokförda i Stockholm.

Avgiften för barn som deltar i den öppna fritidsverksamheten i egen regi är 350 kr per termin och är oförändrad jämfört med 2013.

Grundskola och fritidshem i egen regi

I verksamhetsplanen finns medel reserverade för att kunna erbjuda simskola till alla elever som har behov av det. Liksom år 2013 finns reserverade medel för ökad måluppfyllelse bland sent anlända elever samt medel avseende skolakut. Elevpeng för grundskola, fritidshem och fritidsklubb framgår av bilaga 5.

Centrala undervisningsgrupper med särskild inriktning

CSI-grupperna finansieras med skolpeng, socioekonomiskt tilldelning, ersättning för modersmål och verksamhetsstöd. Dessutom avsätts medel inom ramen för egen regins socioekonomiska anslag avseende merkostnader för skolskjuts.

Alviksskolans hörselklasser

För de särskilda hörselklasserna på Alviksskolan kommer det interkommunala priset avseende verksamhetsstödet, liksom 2013, att vara 25 % högre än ersättningen för verksamhetsstöd enligt bilaga 8 a och 8 b.

Utmaningar 2014

Antalet anslagsenheter inom grundskolan förväntas öka. Orsaken till underskotten ska analyseras och samtliga anslagsenheter ska upprätta handlingsplaner för att få en ekonomi i balans.

De resultatenheter som förväntas ha en negativ ingående fond 2014 uppgår till 26 stycken. Totalt beräknas fonderna minska med ca 75 mnkr under 2013 jämfört med endast ca 3 mnkr 2012.

Lokalkostnadernas utveckling måste följas noga, bland annat utifrån att nybyggda lokaler kostar mer än redan befintliga lokaler. En viktig förutsättning för att klara elevökningen är att befintliga lokalers potentiella kapacitet tas tillvara. Kapaciteten på samtliga skolor följs upp genom en ny modell.

Fördelning av profilbidrag

Skolor som av nämnden fått uppdrag utöver den ordinarie skolverksamheten, kan erhålla ett extra bidrag, ett så kallat profilbidrag. Bidraget fastställs årligen i nämndens verksamhetsplan.

Bidrag per skola, mnkr	2013	2014
Vasa Reals skola, judiska klasserna	0,9	0,9
Hillelskolan, judiska klasserna	0,7	0,7
Nordiska skolspelen 2014. Stockholm arrangerar, Skarpnäcksskolan får anslag	0,3	1,1
Kungliga Svenska Balettskolan, statligt uppdrag, riksrekrytering	7,5	7,5
Adolf Fredriks musikklasser, uppdrag att marknadsföra Stockholms stad nationellt och internationellt	0,2	0,2
Romsk kulturklass	0,8	0,8

3.4.2 Fristående grundskola och grundskola i annan kommun

Kommunfullmäktige beslutar årligen om peng till fristående grundskola, fristående fritidshem och internationella skolor. Interkommunal ersättning framgår av bilaga 6.

3.4.3 Grundsärskola

Grundsärskola					
	Peng och anslag	Lokaler	Verksamhetsavdelning	Övrig verksamhet	Summa budget
Egen regi	256,6	31,7	0,8	0	289
Fristående	103,7	0	0	0	104
Elever i andra kom./Övrigt	27,2	0	0	1,6	28,8
Totalt	387,5	31,7	0,8	1,6	421,6

Grundsärskola finansieras genom en grundschablon som består av samma schablon som för grundskola och en tilläggschablon utifrån behovsgrupp. Dessutom utgår en schablon för skolskjuts för samtliga elever inskrivna i grundsärskolan. För barn i grundsärskolan som är inskrivna i fritidshem utgår samma schablon som för grundskolebarn i fritidshem samt en tilläggschablon. Samtliga schablonbelopp har höjts med 4 % jämfört med 2013.

Ersättning till grundsärskola framgår av bilaga 9.

3.4.4 Grundsärskola i egen regi

Pengen för grundsärskola, tillägg för fritidshem och skolskjutspeng höjs med 4 %.

3.4.5 Fristående grundsärskola och grundsärskola i annan kommun

Till fristående grundsärskolor utgörs peng av schablonen med ett avdrag för overheadkostnader, plus 6 % för momskompensation. Ersättningen till fristående grundsärskolor framgår av bilaga 10. För stockholmselever i andra kommuners grundsärskola betalar nämnden den faktiska kostnaden. Interkommunal ersättning framgår av bilaga 7.

Skolskjuts

Kostnaden för skolskjuts till fristående grundsärskolor och till andra kommuners grundsärskolor betalas av utbildningsförvaltningen centralt.

3.4.6 Ytterstadsmedel

Vid Hässelbygårdsskolan ska under två års tid, med start i januari 2014, ett koncept kallat Hässelbyakademien utvecklas för samverkan mellan skola och arbetsliv. Samarbete med arbetslivet gynnar elevernas studiemotivation, stärker deras nätverk och bidrar till personlig utveckling. Med ökad motivation och självtillit kommer elevernas resultat att höjas. Se bilaga 27 a.

Bredängsskolan utvecklar sedan våren 2013 som pilotskola en modell för samverkan mellan skola och arbetsliv som gynnar elevernas studiemotivation, lärande och utveckling. Modellen kallas Bredängsakademien. Se bilaga 27 b.

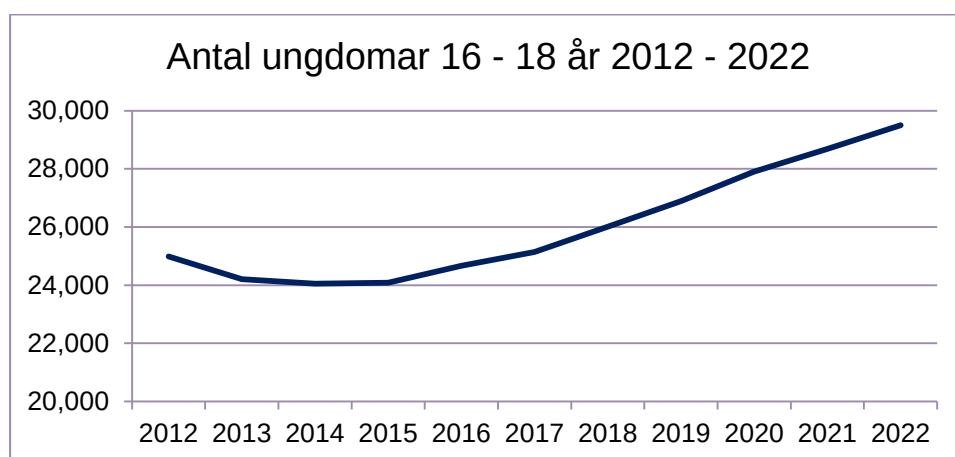
Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden hos kommunstyrelsen ansöker om 1,8 mnkr för ytterstadsprojekt, varav 0,9 mnkr vardera till Hässelbyakademien och Bredängsakademien.

4 Gymnasieskola och gymnasiesärskola

4.1 Nämndens ansvar

Utbildningsnämnden ansvarar för mål, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten i Stockholms stads skolväsende och ansvarar för drift av kommunal verksamhet inom gymnasieskola och gymnasiesärskola.

4.1.1 Befolkningsprognos, elevrörlighet och elevantal

Källa Sweco

En förändring jämfört med den senaste befolkningsprognosen är att antalet 16-18-åringar för år 2021 minskar med 125 personer.

Elevrörlighet inom gymnasieskolan

För ungdomar som bor i en kommun i Stockholms län samt Håbo kommun och Gnesta kommun är det fritt att söka gymnasieskola i alla dessa kommuner. Därutöver finns ett stort antal fristående gymnasieskolor. Kommunförbundet Stockholms län uppger att cirka 67 % av eleverna väljer andra huvudmän än den egna kommunen: För Stockholms kommun var motsvarande siffra 52 % vid tertialrapport 2 2013. Rörligheten inom gymnasieutbildningen kan illustreras med att det i Stockholms stads gymnasieskolor finns elever från ca 100 kommuner – samtidigt som elever folkbokförda i Stockholm återfinns i ca 100 kommuner från Ystad till Kiruna. Attraktiva gymnasieskolor eller gymnasieutbildningar kan på så sätt ha hela Stockholms län som elevbas.

Inom regionen har det år 2013 totalt varit 1 000 färre sökande till gymnasieutbildning jämfört med år 2012. Det finns en överkapacitet vad gäller utbildningsplatser på i första hand yrkesprogrammen. En större andel av denna överkapacitet finns vid fristående skolor.

Antal elever i de kommunala gymnasieskolorna 2013

Antalet platser på de olika programmen i gymnasieskolan och i gymnasiesärskolan enligt skollagen ska så långt möjligt anpassas till ungdomarnas önskemål. På såväl regional som kommunal nivå är viktiga utvecklingsområden dimensionering och lokalisering utifrån elevprognoser, diskrepansen mellan elevers valbeteende och arbetsmarknadens behov samt samverkan med fristående huvudmän.

Nedanstående tabell visar antal elever i de kommunala gymnasieskolorna läsåret 2013/2014 och fördelningen mellan elever boende i Stockholms kommun och elever från andra kommuner.

Yrkesprogram	Antal elever 15/9 2013	Antal elever från annan kommun	Andel elever från annan kommun
Barn- och fritidsprogrammet *	99	42	42 %
Bygg- och anläggningsprogrammet *	58	21	36 %
El- och energiprogrammet *	362	110	30 %
Fordons- och transportprogrammet*	172	115	67 %
Handels- och administrationsprogrammet	132	27	20 %
Hantverksprogrammet *	248	142	57 %
Hotell- och turismprogrammet	149	95	66 %
Naturbruksprogrammet	140	95	68 %
Restaurang- och livsmedelsprogrammet *	379	246	65 %
VVS- och fastighetsprogrammet *	27	10	37 %
Vård- och omsorgsprogrammet *	216	73	34 %
Högskoleförberedande program			
Ekonomiprogrammet	1 748	452	26 %
Estetiska programmet	1 040	461	44 %
Humanistiska programmet	468	156	33 %
Naturvetenskapsprogrammet	3 756	1 095	29 %
Samhällsvetenskapsprogrammet	3 321	952	29 %
Teknikprogrammet + fjärde år	644 + 17	190 + 10	30 % + 59 %
Introduktionsprogrammet			
Preparandutbildning	80	7	9 %
Programinriktat individuellt val	236	57	24 %
Yrkesintroduktion	554	63	11 %
Individuellt alternativ	640	50	8 %
Språkintröduktion	952	42	4 %
Individuella programmet (innan Gy 11)			
Individuella programmet	109	65	59 %
Övriga utbildningar			
International Baccalaureate	304	121	40 %
Yrkesdansarutbildning	37	18	49 %
Gymnasiesärskola			
Gymnasiesärskola – äldre**	268		
Gymnasiesärskola - lgy 2013	77		

*skolorna genomför även vuxenutbildning inom programmet

** denna del av gymnasiesärskolan avslutas i och med läsåret 2015/2016

Platskolumnerna i nedanstående tabell anger antalet platser enligt nämndens beslut de olika antagningsåren. Beläggningen anger hur stor del av det beslutade platsantalet som var besatt den 15 september 2013.

	Platser 2013	Beläggning åk1	Platser 2012	Beläggning åk 2	Platser 2011	Beläggning åk 3
Yrkesprogram						
Barn- och fritidsprogrammet*	32	91 %	54	74 %	42	71 %
Bygg- och anläggningsprogrammet*	45	49 %	80	20 %	88	23 %
El- och energiprogrammet*	145	83 %	164	70 %	152	84 %
Fordons- och transportprogrammet	60	107 %	80	63 %	89	31 %
Handels- och administrationsprogrammet	80	46 %	80	48 %	106	54 %
Hantverksprogrammet*	140	45 %	140	59 %	184	55 %
Hotell- och turismprogrammet	70	86 %	70	66 %	70	61 %
Naturbruksprogrammet	64	75 %	64	70 %	64	73 %
Restaurang- och livsmedelsprogrammet*	160	87 %	200	64 %	250	45 %
VVS- och fastighetsprogrammet*	20	45 %	38	18 %	38	29 %
Vård- och omsorgsprogrammet *	84	82 %	62	135 %	52	121 %
Högskoleförberedande program						
Ekonomiprogrammet	600	99 %	750	77 %	701	84 %
Estetiska programmet	400	84 %	425	80 %	425	86 %
Humanistiska programmet	192	67 %	192	85 %	192	92 %
Naturvetenskapsprogrammet	1 376	95 %	1 390	88 %	1 294	96 %
Samhällsvetenskapsprogrammet	1 270	86 %	1 065	113 %	1 012	102 %
Teknikprogrammet	260	95 %	260	75 %	303	66 %

4.2 Nämndens mål för verksamheten

4.2.1 Alla elever i stadens kommunala skolor utvecklas och uppnår målen för sin utbildning

Förväntat resultat

Lärare har höga förväntningar på eleverna. Lärarnas undervisning utgår alltid från examensmålen, läroplanens kunskapskrav, beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund. Alla lärare är engagerade och kompetenta, och planerar undervisningen gemensamt. Eleverna får i förväg veta vilka mål de arbetar mot, är delaktiga i planeringen av hur undervisningen ska genomföras och vilka olika former för redovisning och bedömning som kommer att användas. Formativ bedömning används för att varje elev ska kunna följa sin kunskapsutveckling och för att lärarna ska kunna bedöma och utveckla undervisningen.

Indikator	Utfall 2013	Årsmål 2014
Andel gymnasieelever med minst godkänt i alla kurser i slutbetyget vid vårterminens slut (KF) Ändras 2014, som nedan*	68 %	---
Andel elever i avgångsklasserna som erhållit examensbevis (ej IM)* (UtbN)	---	74 %

* Avgångsklasserna efter läsåret 2013/2014 är de första som genomgått gymnasieskolan enligt Gy 11 och slutbetyg utfärdas inte. Examensbevis utfärdas istället för dem, för första gången. Examensbevis är inte direkt jämförbart med grundläggande högskolebehörighet, kraven är högre. Under 2013 uppnådde 78 % av alla avgångselever kraven för högskolebehörighet.

4.2.2 Alla elever i stadens kommunala skolor har en god lärmiljö

Förväntat resultat

Alla gymnasieelever känner sig trygga i skolan. Skolan erbjuder en god lärmiljö där bemötande och stöd ger eleverna förutsättningar att fokusera på utbildning och arbetsuppgifter. Det finns tydliga och kända rutiner på skolan för hur man ska hantera olika situationer exempelvis frånvaro och olika former av kränkningar. Medvetenheten om den fysiska miljöns betydelse för en trygg och kunskapsstödande arbetsmiljö är hög. Skolan har god samverkan med socialtjänst och polis.

Indikator	Utfall 2013	Årsmål 2014
Andel gymnasieelever som är trygga i skolan (KF)	91 %	93 %
Ogiltig frånvaro i gymnasieskolan (KF)	6 %	5 %
Andel gymnasieelever nöjda med Det är arbetsro på mina lektioner (UtbN)	53 %	60 %

4.2.3 Alla elever i stadens kommunala skolor har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

Förväntat resultat

Alla elever i gymnasieskolan är delaktiga i planering och uppföljning av sin kunskapsutveckling och har genom detta en god kännedom om sin prestationsförmåga i förhållande till målen. Eleverna har utvecklat en positiv attityd till lärande och ser sin egen ansträngning som betydelsefull. Varje elev har en studieplan som regelbundet följs upp. För att eleverna ska kunna följa progressionen i lärandet används exempelvis kontinuerlig feedback från lärarna och andra bedömningsunderlag.

Indikator	Utfall 2013	Årsmål 2014
Andel gymnasieelever som är nöjda med hur deras lärare informerar om vad som krävs för att uppnå de olika betygen (UtbN)	66 %	70 %
Andel gymnasieelever som är nöjda med hur deras lärare under kursens gång informerar om hur man ligger till (UtbN)	54 %	60 %
Andel gymnasieelever som är nöjda med Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna (UtbN)	48 %	50 %

Aktivitet	Start	Slut
En omfattande satsning inom matematik, naturvetenskap och teknik genomförs i grund- och gymnasieskolan (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Utbildningsnämnden ska stärka och utveckla skolornas elevhälsoarbete (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Utbildningsnämnden ska utveckla kunskapsuppföljningen inom gymnasieskolan och introduktionsprogrammen (KF)	2014-01-01	2014-12-31
En kartläggning av avhopp, byte av skola och skälen till detta ska utgöra underlag för åtgärder (UtbN)	2013-01-01	2014-12-31
Lärgrupper för rektorer inom och mellan skolor ska startas i syfte att stärka rollen som ledare av den pedagogiska verksamheten (UtbN)	2014-01-01	2014-12-31
Sommarskola och lördagsskola ska erbjudas gymnasieelever (UtbN)	2014-01-01	2014-12-31
Antalet skolor som erbjuder språkin introduktion ska öka (UtbN)	2014-01-01	2014-12-31
Samordning av studiehandledning på modersmål i små grupper för elever från flera skolor samtidigt ska prövas med hjälp av modern teknik (UtbN)	2014-01-01	2014-12-31

4.3 Prioriteringar

Gymnasieskolans uppdrag är att erbjuda ungdomar gymnasieutbildning som leder till fortsatta studier och yrkesliv. En genomförd gymnasieutbildning är den viktigaste förutsättningen för ungdomar att lyckas i ett kommande samhälls- och vuxenliv. Att ständigt arbeta för att eleverna är närvarande i skolans undervisning, fullföljer och når målen för sin utbildning är det mest angelägna uppdraget för skolorna.

Kompetenta och engagerade lärare som har högt ställda förväntningar på alla elever och bemöter dem väl är grunden för ökad måluppfyllelse. Rektorer och lärare behöver utveckla undervisning, lärmiljö och stödet till elever med särskilda behov utifrån analys av uppnådda resultat.

Vi måste tro att alla elever har kraften och förmågan att lyckas. Vi måste tro på att alla behövs. Ledstjärnan är en skola för alla och att varje elev är rätt elev. Det är vår roll att ta hand om alla elever utifrån deras individuella förutsättningar. Målet är att skolan ska vara världsbäst för varje elev.

(Ur Med gemensam kraft för en gymnasieskola i världsklass, gymnasieskolans strategidokument)

Gymnasieskolan har stora utmaningar. Verksamheten måste anpassas till minskande elevkullar och ökad konkurrens. Utbudet ses årligen över så att elevernas val kan tillgodoses i så hög grad som möjligt. Planeringen av utbudet bör ske ur ett länsperspektiv. Särskilt behöver yrkesprogrammen, där antalet elever som ansökt till programmen sjunkit under ett antal år, bli attraktivare för att möta samhällets behov. Samtidigt som effektiviseringar är nödvändiga måste också planering göras inför framtida elevökningar. De kommunala gymnasieskolornas attraktivitet behöver utvecklas så att de kan behålla och öka sina marknadsandelar.

Skolorna ska ha en ekonomi i balans. Prognossäkerheten ska vara god och utgå från realistiska bedömningar av förväntat antal sökande till programmen. En översyn görs för att eventuellt införa månadsavläsningar från och med hösten 2014 som ett incitament att behålla och utöka elevantalet under gymnasieperioden. Insatser ska genomföras för verksamheter som över tid visat svårigheter att klara uppdraget inom givna ramar. Omställningsprocesserna utifrån beslutade omstruktureringar av skolor och verksamheter behöver gå snabbare. Resurser för lokaler som lämnats och för övertalig personal ska frigöras snabbare till förmån för drift och utveckling av kvarvarande och nya verksamheter. Samarbetet mellan skolorna och stödavdelningarna på central förvaltning ska fortsätta att utvecklas.

Gymnasieskolans tre prioriterade områden för utvecklingsarbetet 2014 och åren framåt är:

- att förbättra elevernas resultat
- att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet
- att skapa ett attraktivt och ekonomiskt hållbart utbildningsutbud

4.3.1 Förbättra elevernas resultat

En ökad måluppfyllelse är det övergripande målet för gymnasieskolan. Det är skolornas dagliga arbete med eleverna som är den viktigaste förutsättningen för att eleverna når målen för sin utbildning. Det är i skolan utvecklingen av verksamheten ska ske. Rektor ska vara en nära ledare av den pedagogiska verksamheten och tillsammans med lärare utveckla undervisningens arbetsformer och arbetssätt utifrån elevens önskemål, förutsättningar och behov.

Resultaten mellan stadens gymnasieskolor med sitt varierade utbildningsutbud skiljer sig markant åt. Skolorna ska stärka arbetet med det kompensatoriska uppdraget, vilket innebär utveckling av lärmiljön och anpassning av stödet till elever med särskilda behov.

Ledningen av den pedagogiska verksamheten

Stadens gymnasieskolor har nu en ny ledningsorganisation som ger förutsättningar för rektorer att utöva en nära ledning av den pedagogiska verksamheten. Insatser för fortsatt utveckling av ledningsorganisationen kommer att genomföras. En översyn av skolornas administration pågår i syfte att utveckla ett administrativt stöd som möter rektors och lärarnas behov. Samarbetet inom skolorna och områdena ska präglas av hög tillit med tillsammansarbete som given utgångspunkt.

Lärare är den viktigaste resursen

Samtliga lärare ska vara behöriga i de ämnen de undervisar. Planering och framförhållning behövs inför ett ökat rekryteringsbehov i framtiden. Verktyg som är framtagna för planeringen ska användas. Kompetensutveckling, karriärmöjligheter och en god arbetsmiljö är viktiga delar i arbetet med att attrahera lärare till gymnasieskolans olika program.

Likvärdiga möjligheter för eleverna

De tre stödmaterialen, ”Sammanställning av regelverk samt rekommendationer för arbetet med elever i behov av stöd och särskilt stöd”, ”Kvalitetsprogram för elevhälsoarbetet med kvalitets- och ledningssystem” och ”Stödmaterial för samverkan och ansvarsfördelning mellan stadsdelsnämndernas verksamheter och skolan”, ska implementeras. Tre gymnasieskolor deltar tillsammans med fyra grundskolor i ett arbete med att utveckla elevhälsoteamens förbyggande och hälsofrämjande arbete för ökad måluppfyllelse. Även studie- och yrkesvägledare i skolorna deltar. Erfarenheter av och goda exempel i arbetet ska spridas till övriga skolor.

Anpassade utbildningar

Anpassade utbildningar som kan intressera elever med svag studiemotivation att börja gymnasiet utvecklas. En utveckling av samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen, som ansvarar för informationsansvaret, och Jobbtorg Stockholm är en del i detta arbete.

Samarbete med högskola, näringsliv och andra aktörer

För att uppfylla utbildningarnas examensmål och för att förbereda eleverna för högre studier och kommande yrkesliv ska skolorna utveckla och öka samarbetet med högskolor, näringsliv och andra aktörer, nationellt och internationellt. Skolorna ska utveckla det entreprenöriella lärandet i samverkan med externa organisationer.

It-pedagogisk utveckling

1:1-satsningen, en egen dator till varje elev och god tillgång till olika pedagogiska programvaror, innebär nya möjligheter att utveckla och anpassa undervisningen, både till den enskilde eleven och till grupper av elever. Gymnasieskolorna ska fortsätta den it-pedagogiska utvecklingen utifrån framtagna handlingsplaner och självskattningen av skolans it-mognad. Skolornas utveckling inom detta område ska följas.

Matematik

Förbättrade resultat i matematik har under lång tid varit, och är framåt, ett prioriterat utvecklingsområde. Gymnasieskolan kommer från 2014 att delta i Stockholmslyftet i matematik. Kompetensutvecklingen, som syftar till en kvalitetshöjning av undervisningen, bygger på kollegialt lärande.

Samhällsfrågor

För att bereda elever en dialog om samhällsfrågor tas politiska ungdomsförbund emot i stadens gymnasieskolor. Gymnasieskolorna samverkar även fortsättningsvis med elevorganisationer.

4.3.2 Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet

Det systematiska kvalitetsarbetet bygger på ett ständigt förbättringsarbete och ska vara integrerat i skolans arbete med planering, uppföljning och analys som leder till olika utvecklingsinsatser. Utbildningar kommer därför att genomföras för rektorer för att stärka det lokala analysarbetet. Till stöd för långsiktig utveckling av stadens gymnasieutbildningar behöver en strategi för det systematiska kvalitetsarbetet tas fram.

Statistiska underlag

Skolorna och varje rektor ska ges bättre underlag som stöd för analys och arbetet med läsårsutvärderingen. Gymnasiereformen är nu helt genomförd inom de nationella programmen. Resultatsammanställningarna ska uppdateras utifrån nya betygskriterier. Resultatmått för introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan saknas. Råden för introduktionsprogrammen respektive gymnasiesärskolan har i uppdrag att ta fram förslag på resultatmått som indikation på måluppfyllelse. Uppföljning av elevernas programbyten, studieavbrott och frånvaro ska genomföras och bakomliggande orsaker ska redovisas som stöd för skolornas utvecklingsinsatser. Nationella erfarenheter tas tillvara och vägs in i arbetet.

Resultatdialoger

För att uppnå en högre effektivitet i det systematiska kvalitetsarbetet ska en översyn av läsårets arbetsinsatser göras när det gäller struktur och innehåll på resultatdialogerna. En bättre resultatåterkoppling till skolorna och till varje rektor av måluppfyllelsen kommer att påverka innehållet och precisionen i resultatdialogerna framåt.

4.3.3 Ett attraktivt och ekonomiskt hållbart utbildningsutbud

En strategi för att uppnå ett attraktivt och väl dimensionerat utbildningsutbud som är långsiktigt och ekonomiskt hållbart ska tas fram. Utbudet ska vara anpassat efter de förutsättningar som finns i länet, stadens tillväxtmål, elevantalsutvecklingen och elevernas val. Målsättningen är att så långt det är möjligt tillgodose elevernas förstahandsval.

Varje skola och program ska bära sina kostnader. Verksamhetsjusteringar behöver därför göras för få en bättre balans mellan tillgång och efterfrågan på antalet studieplatser. Detta innebär förändringar av lokalutnyttjande, lärresurser och fördelning av program och inriktningar på olika skolor.

Yrkesprogrammen

Allt färre elever väljer att gå ett yrkesprogram. För att kunna vända trenden behövs fördjupad kunskap om vilka faktorer som påverkar attraktiviteten och vilka insatser som ska planeras och genomföras. Samarbetsparter i arbetet är arbetsmarknadsförvaltningen, andra kommuner, branscher och arbetsgivare, privata och offentliga. Ett råd för yrkesprogrammen ska därför bildas med uppdrag att stärka yrkesprogrammets kvalitet och attraktivitet. Möjligheten att erbjuda yrkesintroduktionsprogram är beroende av att yrkesprogram erbjuds. Även möjligheten för gymnasiesärskolans elever, som enligt Gysär 13 har rätt att söka till yrkesintroduktionsprogram, påverkas.

Om regeringens förslag kring ändringar i lagen om lärlingsutbildning genomförs kan det innebära ett ökat intresse för utbildningsformen. Rådet för yrkesprogrammen ska verka för att antalet elever inom lärlingsutbildningen ökar.

Aktuella verksamhetsförändringar

Östra Reals gymnasium, Södra Latins gymnasium och Blackebergs gymnasium är attraktiva gymnasieskolor och målet är att kunna utöka elevantalet, i huvudsak inom befintligt programutbud. För Östra Reals gymnasium är det aktuellt att finna näraliggande lokaler för utökning av skolans verksamhet. För Norra Real har en förstudie visat att utökning av elevkapaciteten genom tillbyggnad är ekonomiskt försvarbar och förslag på genomförande ska tas fram. För Södra Latins gymnasium och Blackebergs gymnasium finns uppdragsbeskrivningar. Förstudier får visa om ökad kapacitet kan skapas genom justeringar i befintliga skolbyggnader.

Kungsholmens Västra gymnasium kommer från hösten 2014 att erbjuda naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogrammen, förutom vård- och omsorgsprogrammet. Utbildningsplatser inom skolans samtliga program ska från hösten 2014 erbjudas till elever med hörselnedsättning. Samarbete med Thorildsplans gymnasium kan bli aktuellt för att kunna erbjuda ytterligare program för dessa elever.

För Enskede Gårds gymnasium kommer en utredning om annan lokalisering av verksamheten att genomföras. Kurserna inom Restaurang- och livsmedelsprogrammet, inriktning bageri och konditori, som idag genomförs i Enskede Gårds gymnasiums lokaler flyttas till Stockholms Hotell- och restaurangskola.

En utredning om var Lindeparkens gymnasiesärskola, som nu är inrymd i Skärholmens gymnasium, permanent ska lokaliseras startar under 2014.

Kvarvarande elever i Farsta gymnasium, årkurs tre, övergår till Midsommarkransens gymnasium från läsåret 2014/2015. Farsta gymnasium läggs då samtidigt ner.

En utredning om var Riksgymnasiet för rörelsehindrade (RGRH) behöver placeras för att leva upp till Specialpedagogiska skolmyndighetens krav har genomförts. Utredningens förslag tas upp till beslut under 2014. Förändringar bedöms tidigast kunna genomföras hösten 2015.

Inom ESS-gymnasiets verksamhetsområde föreslås förändringar utifrån ny skollag, Gy 11 och stadens gymnasieorganisation. Skolslussen övertar ansvaret för skolplaceringar på folkhögskolor och skolplaceringar för icke skolpliktiga elever inskrivna på behandlingshem.

4.4 Ekonomiska förutsättningar

Gymnasieskola					
	Peng och anslag	Lokaler	Verksamhets-avdelning	Övrig verksamhet	Summa budget
Egen regi	792,5	333,0	45,1	25,6	1 196
Fristående	957,0	0	0	13,1	970
Elever i andra kom./Övrigt	311,2	0	0	0	311,2
Totalt	2 060,7	333,0	45,1	38,7	2 477,5

4.4.1 Generella ekonomiska förutsättningar

Schablonen från kommunfullmäktige har höjts med 7,8 % jämfört med 2013. Av schablonökningen avser 3,8 % satsningen på en dator per gymnasieelev. Fullmäktiges budget bygger på 620 fler stockholmselever i gymnasieverksamhet än nämndens prognos. Snittpengen för gymnasieskolan utgör 71 % av schablonen, oförändrat jämfört med år 2013.

Gymnasieskolans lokalkostnader inklusive elkostnader utgör 22,4% av schablonbudgeten och interkommunal ersättning, jämfört med 22,9 % år 2013.

Ersättning för den gemensamma elevdatabasen

KSL tar ut en ersättning på 4 kr per elev och månad för den gemensamma elevdatabasen. Förvaltningen föreslår att ersättningarna till fristående skolor och kommunala skolor i annan kommun, inom länssamarbetet, reduceras med det beloppet. För de kommunala skolorna i egen regi föreslås beloppet justeras via peng.

Verksamhetsstöd/tilläggsbelopp

Utbildningsnämnden beslutade i juni 2013 att nämnden från och med 2014 ska tillämpa KSL:s förslag till gemensamma tilläggsbelopp för Stockholms läns gymnasieskolor.

Prislista för gymnasieutbildning i Stockholms län

Stockholms stad tillämpar de av KSL förslagna gemensamma prislistorna för nationella gymnasieprogram i Stockholms län. Priserna redovisas i bilaga 12 (fristående gymnasieskola) respektive 13 a (mellan kommuner). Pengen höjs generellt med 2,3 %.

Den gemensamma prislistan omfattar inte introduktionsprogrammen individuella alternativ och yrkesintroduktion, International Baccalaureate, utbildning för yrkesdansare eller reseersättning. Ersättningsbelopp beräknas på samma grunder som för kommunens egna gymnasieskolor med motsvarande inriktning.

För programmet för Yrkesmusiker fastställs priset av Skolverket och justeras med skolindex likaså godkänner och prissätter skolverket vissa övriga nationella program med inriktning musik.

Ny resursfördelningsmodell

Utbildningsförvaltningen har under 2013 gjort en översyn av grundbeloppen till gymnasieskolans olika program. En ny konstruktion föreslås för de individuella alternativen Elever med särskilda behov, SSB1 och SSB2, Flexibelt lärande SB samt Yrkesintroduktion Elever med särskilda behov SSB1 och SSB2 som innebär att man utgår från grundbeloppet för det samhällsvetenskapliga programmet och lägger på ett fast tilläggsbelopp, se bilagor.

För introduktionsprogram Yrkesintroduktion IMYRK, ersätts dagens differentierade belopp med grundbeloppet för respektive nationellt program och ett fast tilläggsbelopp motsvarande den genomsnittliga ersättningen för programmen. Nivån på den sammantagna ersättningen i den nya modellen och den ursprungliga modellen är nästan identiska, se bilagor. Däremot kan den procentuella skillnaden mellan 2013 och 2014 variera – både uppåt och neråt.

Programpeng för programinriktat individuellt val

Programpengen för introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val består av en ersättning som motsvarar det yrkesprogram som programmet är inriktat mot, samt en del som avser det stöd som eleven behöver för att uppnå behörighet för yrkesprogrammet. Eleven ska högst behöva läsa två ämnen för att nå behörighet. Ersättningen ska gälla i högst ett år och med ett belopp av 2 900 kr per elev och ämne. Därefter gäller elevpengen för respektive yrkesprogram. Beloppen framgår i bilagorna. Beloppet för elever som läser in grundskolans engelska likställs med ovanstående belopp.

Kommunförbundet Stockholms län har föreslagit att den gemensamma länsprislistan för de nationella programmen även ska gälla för prissättningen av programpengen för programinriktat individuellt val för fristående skolor och för interkommunala elever inom samverkansområdet. En enhetlig ersättning förenklar relationerna mellan kommunerna och de fristående gymnasieskolorna samt skapar tydlighet och en enklare administration.

Tilläggspeng och särskilt stöd till gymnasieskolor

Socioekonomiskt tilläggsanslag beräknas efter ett antal elevrelaterade bakgrundsvariabler där elevens meritpoäng väger tyngst. Syftet med anslaget är att ge alla elever samma möjligheter att uppnå gymnasieskolans mål. Det socioekonomiska tilläggsanslaget fördelas enligt samma principer till skolor i egen regi och fristående skolor med program som inte omfattas av den gemensamma prislistan. Beloppet för socioekonomiskt anslag uppgår till totalt 67,1 mnkr.

I samband med införandet av Gy 11 infördes en av Skolverket beslutad tilläggsersättning för nationellt godkända idrottsutbildningar. Ersättning utgår med 15 746 kr per elev och år för lagidrott och med 18 896 kr per elev och år för individuell idrott, oavsett huvudman.

För elever som läser modersmål utgår ett tilläggsbelopp om 4 700 kr för gymnasieskolor i egen regi, se bilaga 17. För fristående skolor och skolor inom det länsgemensamma samarbetet kommer Stockholm att 2014 följa KSL:s rekommendationer om tilläggsbelopp. Den totala kostnaden för modersmålet beräknas bli 5,5 mnkr.

Dansutbildning

Vid fastställandet av den interkommunala ersättningen till Kungliga Svenska Balettskolan måste hänsyn tas till hur mycket statsbidrag som lämnas, men även till hur många elever som det av staten utsedda dansrådet väljer att ta in till åk 4 och 7 på grundskolan och åk 1 på gymnasieskolan. Beroende på elevantalsutvecklingen kan den interkommunala ersättningen för dans eleverna behöva justeras höstterminen 2014.

4.4.2 Gymnasieskolor i egen regi

Programpeng till gymnasieskolor i egen regi framgår av bilaga 11. Programpengen ökar generellt på de nationella programmen med 3,7 %.

För satsningen på 1 dator till varje elev i årskurs 1 och 2 på gymnasieskolan får skolorna 258 kr per elev från den månad 2014 som datorerna levereras. Varje skola får dessutom ett ökat investeringsutrymme för inköp av datorskåp etc. På gymnasieavdelningen avsätts investeringsmedel för de lokalanknutna investeringar som kan komma att krävas, samt ersättning för support om 3,0 mnkr till Volvo IT.

För sommarskolan som bedrivs vid Blackebergs gymnasium, Thorildsplans gymnasium och Ross Tensta gymnasium avsätts 5,2 mnkr.

Thorildsplans gymnasium fortsätter sin verksamhet med lördagsskola under vårterminen 2014.

Kungsholmens Västra gymnasium erbjuder från och med hösten 2014 gymnasial utbildning för elever med hörselnedsättning i klasser om högst 16 elever. Skolan föreslås få ett fast anslag, utöver programpeng, för dessa klasser. För interkommunala elever föreslås ett tilläggsbelopp utöver det nationella programpriset, vilket framgår av bilaga 13 a och b.

Bromma gymnasium, Stockholms RH-gymnasium och Farsta gymnasium har erhållit godkännande av Skolverket för att bedriva nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU). Elever antagna till NIU är berättigade till de särskilda tilläggsanslagen för lagidrott alternativt individuell idrott. Från och med höstterminen 2013 då antagningen till Farsta gymnasium har stoppats kommer Midsommarkransens gymnasium att ta emot och bedriva NIU- utbildning.

Till Ross Tensta gymnasium avsätts ett anslag om 2,0 mnkr för de särskilda kostnaderna som uppstår för att skolan ska kunna arbeta enligt Rosskonceptet. Ytterligare 2,0 mnkr avsätts till skolan avseende Tensta Community Center.

Medel avsätts för Vetenskapens Hus och verksamheten Ung Företagsamhet.

Studentboendet Gula Huset vänder sig i första hand till elever vid RH-gymnasiet och Kungliga Svenska Balettskolan. Boendet finansieras med statsbidrag och elevavgifter.

Utmaningar 2014

Flera gymnasieskolor i egen regi redovisar under 2013 underskott. Gymnasieskolans stora utmaning 2014 är att parera för elevminskningarna och samtidigt tillgodose elevernas programönskemål med bibehållen kvalitet. Skolorna måste fortsätta att aktivt anpassa sina organisationer och arbetssätt till ett minskat och förändrat elevunderlag. Det minskande elevantalet har också lett till att lokalerna inte utnyttjas effektivt. Denna problematik illustreras genom diagram och tabeller på sid 27 och följande. Som ett led i översynen av gymnasieverksamhetens ekonomi ingår att se över lokalkapaciteten.

De gymnasieskolor som har eller prognostiserar underskott ska ta fram en handlingsplan. Handlingsplanen följs löpande upp i samband med utvecklingsdialoger med skolornas ledningsgrupper samt i utvecklingssamtal med rektor.

4.4.3 Fristående gymnasieskola och gymnasieskola i annan kommun

För program som omfattas av den länsgemensamma prislistan kommer denna att tillämpas. För övriga program beräknas bidrag på samma grunder som för kommunens egna gymnasieskolor.

För att fristående gymnasieskolor ska få del av de extra resurser som kommunfullmäktige satsar på elevdatorer kommer 3 292 kr per elev att betalas ut utöver programpengen.

Inom Stockholms län kommer den gemensamma prislistan att tillämpas mellan kommunerna. Belopp för interkommunal ersättning till gymnasieskola utanför Stockholms län, se bilaga 13 b.

4.4.4 Gymnasiesärskola

Gymnasiesärskola					
	Peng och anslag	Lokaler	Verksamhets-avdelning	Övrig verksamhet	Summa budget
Egen regi	64,0	22,0	0,0	0,7	87,0
Fristående	63,1	0	0	0	63,0
Elever i andra kom./Övrigt	25,9	0	0	0	25,9
Totalt	153,0	22,0	0,0	0,7	175,7

Gymnasiesärskola finansieras genom en grundschablon, som består av samma schablon som för gymnasieskola och en tilläggsschablon utifrån behovsgrupp. Grundschablonen från kommunfullmäktige har höjts med 7,8 % varav 3,8 % avser 1:1-satsningen, tilläggsschablonen har höjts med 4 % jämfört med 2013.

Inför 2014 lyfts kostnader av från tilläggsschablonen som avser fria nyttigheter och myndighetsansvar samt skolskjutskostnader. Därefter beräknas tilläggsschablonerna utifrån det belopp som återstår efter avdrag och centrala kostnader för egen regi.

Ett lägre antal elever i egen regi jämfört med 2013, samt att de centrala kostnaderna per elev har ökat jämfört med 2013, innebär en ökning av elevpengen till fristående skolor med i genomsnitt 2,6 %. För egen regi är den genomsnittliga ökningen 2,3 % inklusive skolskjuts.

För den nya gymnasiesärskolan ska programpengen överensstämma med gymnasieskolans programpeng exklusive SL-kort. En mindre korrigering i priserna görs inför 2014 så att ovanstående gäller. För program som tillhör den gamla gymnasiesärskolan har ingen anpassning gjorts till gymnasieskolans programpriser. Programpengen föreslås höjas med 3,7 % för både nya och gamla gymnasieskolan. Se bilagorna 14, 15 och 16.

För elever som läser modersmål utgår ett tilläggsbelopp om 4 700 kr. Den totala kostnaden för modersmålet beräknas bli 0,2 mnkr, se bilaga 17.

5 Verksamhetsövergripande frågor

5.1 Nämndens mål för verksamheten

Nedan redovisas nämndens mål för verksamheten, samt dess förväntade resultat.

- 5.1.1 Vårdnadshavare och elever har goda förutsättningar att välja verksamhet av god kvalitet oavsett huvudman

Förväntat resultat

Stockholmarna ges via Jämför service en korrekt, kvalitetssäkrad och värdeneutral information om samtliga förskolor och skolor. De jämförelser som görs är relevanta, rättvisande och tar hänsyn till verksamheternas olika förutsättningar.

Utifrån information och vägledning av hög kvalitet kommer flertalet barn och elever in på sitt förstahandsval (gäller alla val: förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola). Detta resulterar i färre skolbyten, färre programbyten och färre avhopp från gymnasieskolan.

Indikator	Utfall 2013	Årsmål 2014
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom skola (KF)	81 %	85 %
Andel invånare, 20 år, med fullföljd gymnasieutbildning (KF)	69 % *	69 %

*) prognos

Aktivitet	Start	Slut
Ta ansvar för att eleverna fullgör sin skolplikt (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Ta fram rutiner för att säkerställa att alla elever som är folkbokförda i kommunen får en skolplacering (KF)	2014-01-01	2014-12-31

Utbildningsförvaltningen ska dels verka för det bästa möjliga för medborgarna i kommunen, oavsett om de väljer att gå i en kommunal eller fristående verksamhet (uppdrag som hemkommun), dels arbeta utvärderande och stödjande gentemot alla skolor som ligger i kommunen oavsett om de är kommunala eller fristående (uppdrag som lägeskommun).

- 5.1.2 Eleverna upplever och deltar i kultur- och idrottslivet

Förväntat resultat

Alla elever får ta del av kulturupplevelser och professionell kultur. Eleverna är inte bara mottagare av kultur utan är också aktiva utövare och ges möjligheter till eget kreativt skapande genom olika uttrycksformer. Kunskaper och erfarenheter inom kulturområdet utgör ett värde i sig och främjar de kreativa och konstnärliga förmågorna. Att integrera kultur och estetiska läroprocesser i andra ämnen bidrar också till elevernas lärande och utveckling och är ett sätt att öka måluppfyllelsen.

Eleverna är fysiskt aktiva på såväl skoltid som fritid vilket påverkar deras hälsa och bidrar till goda förutsättningar för lärande.

Aktivitet	Start	Slut
Samarbetsformerna för Stockholmskällan mellan kulturförvaltningen, Stockholms stadsarkiv och utbildningsförvaltningen ska vidareutvecklas (UtbN)	2014-01-01	2014-12-31

5.2 Prioriteringar

Utbildningsförvaltningen inför i samverkan med stadsledningskontoret, stadsdelsförvaltningarna och fristående förskolor ett gemensamt ansökningssystem för förskola och pedagogisk omsorg och medverkar på så sätt till en ökad transparens och bättre planeringsförutsättningar för förskolor och för föräldrar vid val av förskola och pedagogisk omsorg.

Under 2014 utvidgas e-tjänsten för skolval från att ha omfattat enbart förskoleklass till att också omfatta åk 6 och 7. För att säkra att målen uppnås krävs ett nära samarbete med de medverkande skolorna och en väl fungerande information till berörda vårdnadshavare.

Utbildningsförvaltningen förvaltar och utvecklar skoldelen av Stockholms stads *Jämför service* och den *länsgemensamma Jämför service* (i samverkan med KSL) samt ser till att de uppgifter som presenteras är korrekta.

5.2.1 Utveckla kvalitet

Genom att arbeta med utveckling av insyn i och kommunikation med fristående grund- och gymnasieskolor, utvecklar förvaltningen sin kunskap om de fristående verksamheterna samt säkerställer en god kommunikation mellan förvaltning och fristående verksamheter.

Genom att förvaltningen erbjuder grundskolor och gymnasieskolor en extern utvärdering, ges skolledningarna för de utvärderade enheterna en kvalificerad bedömning av kvaliteten inom centrala verksamhetsområden som komplement till enheternas självutvärderingar i syfte att underlätta deras utvecklingsarbete/kvalitetsarbete. Utvärderingarna ger också rektorernas chefer ett underlag som kompletterar enheternas självutvärderingar och som därigenom kan underlätta resultatdialoger och motsvarande processer.

5.2.2 Överblick över alla skolor och elever

För att säkra att utbildningsförvaltningen kan ha överblick över alla skolor, behövs ett fungerande statistik- och analysverktyg. Utbildningsförvaltningen fortsätter därför utvecklingen av LIS skola för att skolledare och handläggare på central förvaltning ska få ett väl fungerande verktyg för information och för analys av utbildningsstatistik. Verktöget ska ge skolledare goda möjligheter att följa och analysera resultaten på sin egen skola och därigenom få välunderbyggda beslutsunderlag. Under 2014 prioriteras utveckling av statistik och funktionalitet för grundskola i egen regi.

5.2.3 Kultur i ögonhöjd

Arbetet med kulturfrågor utgår från stadens program för barn- och ungdomskultur ”Kultur i ögonhöjd – för, med och av barn och unga”. Utbildningsnämnden har samordningsansvaret för webbplatsen Kulan, som kvalitetssäkrar utbudet av kulturaktörer och underlättar kontakterna mellan förskola, skola och det fria kulturlivet. Berörda förvaltningar fortsätter att samverka kring och utveckla Kulan.

Förvaltningen ska också säkerställa att stadens grundskolor tar del av den statliga satsningen Skapande skola. Genom att ta del av den statliga satsningen ges eleverna större möjligheter att använda sina kunskaper utifrån de estetiska kunskapsområdena.

5.2.4 Idrott

Idrottsnämnden har i uppdrag att i samverkan med utbildningsnämnden och SISAB föreslå och genomföra åtgärder för att tillgängliggöra skolidrottshallar och andra idrottsytor efter skoltid. Detta för att stimulera till mer rörelse och idrott efter skoltid. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och övriga berörda parter ska även ta fram en finansieringsmodell för hur kostnader ska fördelas. En finansieringsmodell ska även tas fram för att få fler konstgräsplaner på skolgårdar.

Sommarsimskola ska anordnas för elever som saknar simkunnighet enligt grundskolans läroplansmål.

5.3 Program för ökad delaktighet

Nedanstående aktiviteter gäller såväl grundskola som gymnasieskola och anknyter till programmet för ökad delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Aktivitet	Start	Slut
Utveckla kvaliteten i åtgärdsprogram som ska utarbetas för elever i behov av särskilt stöd (UtbN)	2014-01-01	2014-12-31
Måluppfyllelsen för elever med funktionsnedsättningar följs upp (UtbN)	2012-01-01	2014-12-31
Säkerställa att läromedel är anpassade för elever med särskilda behov och att lämplig teknik finns att tillgå för elever som är i behov av detta. (UtbN)	2014-01-01	2014-12-31
Säkerställa tillgänglighet på webben för elever, vårdnadshavare och pedagoger med funktionsnedsättningar (UtbN)	2014-01-01	2014-12-31
Sprida kunskap om hur man kan göra information/kommunikation tillgänglig inom förvaltningen och för andra förvaltningar som arbetar med barn/ungdomar (UtbN)	2013-01-01	2014-12-31
Bidra till att information om fritidsutbudet via idrottsnämndens "Fritid för alla" sprids och är tillgänglig för elever, vårdnadshavare och personal. (UtbN)	2013-01-01	2014-12-31

6 Förvaltningsgemensamma frågor

I följande avsnitt redovisas förvaltningens prioriterade frågor för att vara en:

- Attraktiv arbetsplats
- Effektiv förvaltning
- Hållbar förvaltning
- Förvaltning med säkra och trygga verksamheter

6.1 En attraktiv arbetsplats

6.1.1 Utbildningsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare för chefer, medarbetare och framtida medarbetare

Förväntat resultat

Utbildningsförvaltningens arbete med strategisk kompetensförsörjning säkerställer att alla nivåer gemensamt har den kompetens som är nödvändig för att skapa den bästa skolan för varje elev. Utbildningsförvaltningen attraherar, rekryterar, introducerar och behåller kompetenta och engagerade medarbetare som tar initiativ till och får möjlighet att utveckla sig själva och sitt uppdrag. Lärarna är behöriga och/eller legitimerade, och bidrar tillsammans med övrig personal till skolans utveckling. Arbetsmiljön på utbildningsförvaltningens samtliga arbetsplatser är god. Ett särskilt fokus läggs på frågor kring arbetsbelastning.

Indikator	Prognos 2013	Årsmål 2014
Andel behöriga lärare i grundskolan (KF)	84 %	85 %
Andel behöriga lärare i gymnasieskolan (KF)	85 %	85 %
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha (KF)	430 st	430 st
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi (KF)	71 st	71 st
Aktivt Medskapandeindex (KF)	80	80
Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid (KF)	30 %	100 %
Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare (KF)	68 %	68 %
Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete (KF)	92 %	92 %
Sjukfrånvaro (KF)	4,4 %	4,3 %

Aktivitet	Start	Slut
Ta fram plan för att möta regeringens utökade satsning på förstelärare/lektorer (KF)	2014-01-01	2014-07-31
Utbildningsnämnden ska ta fram en strategi för hur kompetensförsörjningen ska säkras på lång sikt (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Erbjuda lärare möjlighet till kompetensutveckling samt skapa nya karriärvägar för lärare genom karriärtjänst och forskning (KF)	2011-01-01	2014-12-31
Samverka med arbetsmarknadsförvaltningen och andra aktörer med syfte att stödja personer med funktionsnedsättning vad gäller möjligheterna till anställningar och praktikplatser. (UtbN)	2013-01-01	2014-12-31
Säkerställa ickediskriminering vid rekrytering. (UtbN)	2014-01-01	2014-12-31
Erbjud sommarjobb för barn/ungdomar med funktionsnedsättningar. (UtbN)	2014-01-01	2014-12-31
Utveckla former för brukarinflytande (Rådet för funktionshinderfrågor) (UtbN)	2014-01-01	2014-12-31
Insiktsutbildning för beslutsfattare (UtbN)	2014-01-01	2014-12-31
Ge alla medarbetare kunskaper om funktionsnedsättningar och hur dessa påverkar eleven i skolan (UtbN)	2014-01-01	2014-12-31

6.1.2 Prioriteringar

Lärarna är den enskilt viktigaste faktorn för elevers lärande. Samtidigt står utbildningsförvaltningen för en stor utmaning vad gäller att möta behovet av behöriga grundskolelärare. Till och med år 2021 uppskattar förvaltningen att det kommer att behöva anställas cirka 3 000 grundskolelärare, det vill säga fler än 400 lärare om året.

Det är därför centralt för förvaltningen att attrahera lärare och säkra en god kompetensutveckling för redan anställda, förvaltningen måste vara en attraktiv arbetsplats för såväl nuvarande som framtida kollegor.

För att vara den attraktiva arbetsplatsen prioriterar förvaltningen följande områden:

- Kompetensförsörjning för att säkra framtida kompetensbehov
- Karriär- och kompetensutveckling
- Aktiv lönestrategi
- Systematiskt arbetsmiljöarbete

Kompetensförsörjning

Ökat elevantal i kombination med lärarlegitimationsreformen och ökat antal pensionsavgångar gör att utbildningsförvaltningen står inför ett stort rekryteringsbehov av behöriga och kompetenta lärare. Utbildningsförvaltningen behöver dels attrahera nya lärare men även behålla redan anställda lärare och måste därför arbeta aktivt och långsiktigt för att höja läraryrkets status och attraktivitet men även med lärares arbetsmiljö. Förvaltningens arbete med att ta fram en kompetensförsörjningsstrategi kommer att färdigställas under 2014 och arbetet med strategisk kompetensförsörjning drivs utifrån strategin.

Utbildningsförvaltningen har upphandlat ett kompetensverktyg för lärare att registrera sina behörigheter och legitimationer i. Planeringsverktyget ska vara ett stöd i den långsiktiga personalplaneringen samt ett underlag för strategisk kompetensförsörjning och kompetensutveckling, centralt såväl som lokalt i syfte att säkerställa att alla elever undervisas av behöriga och/eller legitimerade lärare.

Förvaltningen kommer att arbeta med olika insatser för att säkerställa att kravet på behöriga lärare uppnås, bland annat genom att möjligheterna till centrala medel för Lärarlyftet II utökas till fler ämnen än 2013. För att öppna fler vägar in i läraryrket och attrahera lärare med olika bakgrunder fortsätter förvaltningen sitt samarbete med lärosäten och organisationer inom lärarutbildningen så som Länsstyrelsens satsning ”Anställ kompetensen” och Stockholms universitets projekt ”Utländska lärares vidareutbildning (ULV). Som ett led i att säkerställa att lärare stannar i yrket ska nyexaminerade lärare ha en mentor under sitt första år och tillgång till handledning och coachning under sin fortsatta yrkesutövning. Regeringen förväntas fatta beslut om ett närmare samarbete mellan lärosäten och huvudmän genom så kallade övningsskolor där staden kommer att vara aktivt delaktig. Detta kan medföra att den nuvarande VFU-organisationen kan behöva ses över.

Arbetet med rekrytering utvecklas genom att fler rektorer tillämpar kompetensbaserad rekrytering. Ett försök med riktat rekryteringsstöd till rektorer startar under 2014.

För den icke-pedagogiska personalen planeras ett antal kompetensutvecklande insatser, bland annat en utbildningsinsats för vaktmästare. Insatser planeras utifrån kartläggning av utvecklingsbehoven. För skolornas måltidspersonal fortsätter utvecklingsinsatserna.

Lärarförsörjning

Grundskolan, årskurs 0–9, 2013 – 2021, höstterminen. Prognos över antal elever, antal lärare, pensionsavgångar och nyrekrytering för att bibehålla lärartäthet.

År	Antal elever*	Antal lärare**	Pensionsavgångar	Nyrekrytering	Lärartäthet
2013	63 547	4 957	199	199	12,8
2014	65 952	5 145	207	394	12,8
2015	68 560	5 348	215	418	12,8
2016	70 816	5 524	222	398	12,8
2017	72 635	5 666	227	369	12,8
2018	74 136	5 783	232	349	12,8
2019	75 364	5 879	236	332	12,8
2020	76 234	5 947	239	307	12,8
2021	76 992	6 006	241	300	12,8

Gymnasieskolan, årskurs 1–3, 2013 – 2021, höstterminen. Prognos över antal elever, antal lärare, pensionsavgångar och nyrekrytering för att bibehålla lärartäthet.

År	Antal elever*	Antal lärare**	Pensionsavgångar	Nyrekrytering	Lärartäthet
2013	16 183	1 391	75	75	11,6
2014	15 478	1 330	72	11	11,6
2015	15 576	1 339	72	81	11,6
2016	15 814	1 359	73	94	11,6
2017	16 153	1 388	75	104	11,6
2018	16 721	1 437	77	126	11,6
2019	17 329	1 490	80	133	11,6
2020	17 976	1 545	83	139	11,6
2021	18 464	1 587	86	128	11,6

*Siffrorna är hämtade från Swecos elevprognos 2012 och gäller höstterminen för redovisat år.

**Antal lärare i LISA maj 2013 (exklusive modersmål) omräknat till heltidstjänster

Lärares karriärutveckling

Utbildningsförvaltningen har två tydliga karriärspår för lärare. Det första är chefsspåret där lärare som vill kan vidareutveckla sig till arbetslagsledare, biträdande rektorer eller rektorer. De kommande åren väntar stora pensionsavgångar inte bara för lärare utan även för cheferna. Detta innebär nya utmaningar och utbildningsförvaltningen behöver arbeta med att identifiera och utveckla chefskandidater. Cirka 35 % av utbildningsförvaltningens chefer går i pension inom den närmaste femårsperioden. Därför erbjuds utbildningar för potentiella chefer i organisationen, till exempel till arbetslagsledare som vill bli rektorer.

Det andra spåret är karriärtjänster och forskning för lärare. Arbetet med utveckling och insatser vad gäller detta fortsätter och kring en långsiktig plan för hur regeringens beslut om fler förstelärare/lektorer samt nämndens beslut om karriärvägar ska förankras och verkställas. Staden förväntas under 2014 få statliga medel motsvarande drygt 600 förstelärare och antalet utökas sedan årligen till och med 2017. Inom grundskolan finns idag 148 förstelärare och 1 lektor och

inom gymnasieskolan 38 förstelärare och 8 lektorer. Utgångspunkten vid anställningar av förstelärare och lektorstjänster ska vara att de tillsvidareanställs och att de riktas till skolor med utvecklingsbehov.

Förvaltningen avser att utreda möjligheterna till karriärtjänster för fler lärargrupper.

Forskning och utveckling

För att ytterligare utveckla professionen fortsätter utbildningsförvaltningen att skapa förutsättningar för en forsknings- och utvecklingskultur på skolorna utifrån den av nämnden beslutade FoU-strategin. Ett vetenskapligt förhållningssätt ska vara grunden där aktuell forskning sprids och används för att öka elevernas måluppfyllelse. Detta sker till exempel genom fortsatt samverkan med lärosätena genom gemensamma FoU-projekt som utvecklar undervisningen, så som lesson/learning-study med vetenskaplig ledning av forskare. En viktig del är att öka det kollegiala lärandet på alla nivåer och att öka tillgången till relevant forskning.

Satsningarna på matematik utvidgas till fler skolor och insatser kring NO och teknik inleds. De satsningar på språkutvecklande arbetssätt och litteracitet som redan har påbörjats fortsätter.

Förvaltningen föreslås få i uppdrag att utvärdera FoU-strategin och vid behov föreslå förändringar.

Lön som verktyg för verksamhetsutveckling

Förvaltningens arbete med att differentiera lönerna fortsätter med särskilt fokus på skolor med stora utmaningar. Utifrån förvaltningens lönestrategiska dokument fortsätter arbetet med att ytterligare differentiera lönerna på individnivå. Särskilt fokus kommer att läggas på löneutveckling för lärare med karriärtjänst.

Frigöra tid för pedagogisk ledning

Arbetet med att stödja rektorer och skolledning i att frigöra tid för den pedagogiska ledningen intensifieras. Chefsprogrammet, som omfattar förvaltningens 550 chefer, ger stöd i rekrytering/kompetensförsörjning, utbildning och utveckling. Rekryteringsprocesserna är kompetensbaserade och därmed fria från diskriminering. Programmet ger verktyg för att klara och möta de utmaningar som finns i kärnuppdraget bland annat genom ledningsgruppsutbildning och utveckling av det personliga ledarskapet. Exempel på detta är ökad coachning och handledning av chefer samt aktuell forskning som presenteras genom seminarier/frukostmöten.

Utbildningsförvaltningen arbetar även aktivt med stöd till chefer i personalärenden utifrån uppdragsdialoger som syftar till att kartlägga vilka områden chefen behöver stöd i.

God arbetsmiljö och hälsa

En god arbetsmiljö är avgörande för att förvaltningen ska kunna erbjuda attraktiva arbetsplatser. För att skolorna ska kunna ansvara för att aktivt verka för en god arbetsmiljö krävs ett starkt stöd från utbildningsförvaltningen genom bland annat utbildningsinsatser, processer och rutiner. Resultatet av uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet ska ligga till grund för förslag på åtgärder på alla nivåer. Resultatet från medarbetarenkäten ska, på alla nivåer, användas som underlag för förbättringsarbete.

Utbildningsförvaltningen fortsätter arbetet kring lärares och skolledares arbetssituation genom ordinarie arbete i personalutskottet som är ett utskott till förvaltningsgruppen. De åtgärder

nämnden och förvaltningen fattat beslut om under 2013 fortsätter att implementeras och följas upp tillsammans med de fackliga organisationerna. Särskilt ska de analyser som genomförs på skolorna kring lärares möjlighet till återhämtning, uttag av lunch och raster, sjuknärvaro och om man har svårt att sova på grund av tankar på jobbet sammanställas för att se om ytterligare åtgärder behöver vidtas för att undvika risk för ohälsa.

I syfte att sänka den korta sjukfrånvaron och komma igång tidigare med rehabiliteringsinsatser fortsätter utbildningsförvaltningen satsningen med företagshälsovården. Varje grund- och gymnasieområde tilldelas en särskilt utsedd kontaktsjuksköterska för att främja tidiga insatser vid sjukdom och stötta cheferna vid rehabiliteringsinsatser.

Deltid till heltid

Rätten till heltid är en viktig aspekt för att attrahera medarbetare. Det handlar också om att använda befintliga resurser på rätt sätt och att säkerställa att ingen tvingas till en ofrivillig deltidsanställning. Tillsvidareanställda medarbetare som har en ofrivillig deltidsanställning ska därför, om möjligt, erbjudas arbete på heltid. Utbildningsförvaltningen kommer att kartlägga konsekvenserna av vad det innebär att erbjuda medarbetare med en sysselsättningsgrad över 80 % och däröver heltid. Förvaltningen avser att fråga alla medarbetare som är tillsvidareanställda på deltid om heltidsarbete.

Erbjuda praktikplatser

Utbildningsnämnden har en hög ambition när det gäller att stadens egna skolor tar emot praktikanter från Jobbtorgen. Alla enheter ska överväga möjligheten att ta emot minst två praktikanter på varje skola.

6.2 En effektiv förvaltning

6.2.1 Nämndens verksamheter är resurseffektiva

Förväntat resultat

Ett flexibelt lokalutnyttjande och en effektiv administration har frigjort resurser till kärnverksamheten.

Indikator	Prognos 2013	Årsmål 2014
Administrationns andel av de totala kostnaderna (KF)	3,6 %	3,3 %
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (KF)	5 st	5 st
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (KF)	40 %	38 %

Aktivitet	Start	Slut
Formulera nämndindikatorer som mäter effektivitet för respektive verksamhet (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden utreda resursfördelningssystemen inom de pedagogiska verksamheterna (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Nämnden ska i verksamhetsplan 2014 klargöra hur den kommer att genomföra det verksamhetsspecifika EU-positionspapperet som har antagits i enlighet med policy om EU-politik men påverkan på Stockholm och stockholmarna. (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Arbetet med att utveckla effektivare och enklare rutiner avseende såväl central administration som enheternas egen administration fortsätter (UtbN)	2013-01-01	2014-12-31

6.2.2 Det ekonomiska resultatet är i balans

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter håller budget. Goda analyser bidrar till att prognossäkerheten är hög.

Indikator	Prognos 2013	Årsmål 2014
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (KF)	100 %	100 %
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (KF)	100,5 %	100 %
Nämndens prognossäkerhet T2 (KF)	0 %	+/- 1 %

6.2.3 Nämnd- och övergripande administration

Budgeten omfattar nämndverksamhet, ledning, information, ekonomi- och personaladministrativt stöd, strategiska it-frågor och andra förvaltningsgemensamma kostnader som inte enkelt kan hänföras till någon verksamhet.

Utbildningsnämnden har fortsatt ansvar för elevförsäkringar och kopieringskostnader för stadens samtliga utbildningsformer.

För att möta de ökade lokalkostnaderna har central administration inom samtliga verksamhetsområden minskat sina kostnader med 32,3 mnkr inför 2014. De minskade personalkostnaderna nedan innebär ingen övertalighet utan är i huvudsak vakanta tjänster.

Minskade kostnader	Mnkr
Personal	9,6
Projektanställda	0,9
Lokalkostnader	0,4
Köp av verksamhet och konsulttjänster	13,4
It, tele och kommunikation	6,8
Övriga kostnader	1,2
Total	32,3

Under 2014 avsätts 1,5 mnkr i budget för bidrag till ideella organisationer.

Modell för prissättning vid försäljning av tjänster finns i bilaga 19.

6.2.4 Investeringar

Nämndens investeringsram för 2014 uppgår till 70,0 mnkr, vilket är oförändrad jämfört med 2013. Kapitalkostnaderna beräknas uppgå till 60,7 mnkr. En första fördelning av investeringsmedel görs med utgångspunkt i antalet elever och därefter utifrån en ansökningsprocess där kort- och långsiktiga drift- och underhållskonsekvenser av investeringarna beaktas. Se bilaga 20 a och b. Beslut om ytterligare tilldelning tas av verksamhetsavdelningarna.

Alla investeringar bedöms utifrån kriterierna elevers lärande, ökad konkurrenskraft och ökad kostnadseffektivitet samt ska rangordnas och prioriteras. Investeringar kopplade till centrala beslut finansieras med centrala medel, övriga kapitalkostnader bär enheterna själva.

Gymnasieskolorna får ett utökat investeringsutrymme för att finansiera kostnader i samband med 1:1-satsningen. Samtidigt avsätts investeringsmedel på gymnasiestaben för de lokalanknutna investeringar som kan komma att krävas för satsningen.

6.2.5 Resultatenheter

Utbildningsförvaltningen föreslår att nämnden beslutar om resultatenheter i enlighet med bilaga 2. Inrättande av nya resultatenheter sker under förutsättning av att de i bokslutet inte redovisar ett underskott. Regler för resultatenheter återfinns i bilaga 18.

Grundskola

Tre anslagsenheter inom grundskolan, Långbrodalsskolan, Farsta grundskola och Sundbyskolan föreslås bli inrättade som resultatenheter 2014.

Enheterna Ärvingeskolan och Igelbäcksskolan föreslås bli en resultatenhet 2014 och få det nya namnet Kista grundskola F-9.

Grundskoleverksamheten beräknas att ha 87 resultatenheter 2014.

Gymnasieskola

Gymnasieskolan beräknas att ha 12 resultatenheter 2014. Inga nya resultatenheter föreslås bli inrättade.

6.2.6 Anslagsenheter

Anslagsenheter ska ha en åtgärdsplan där det framgår hur enheterna åter ska få en ekonomi i balans och nå resultatenhetsstatus på nytt. Anslagsenheterna inom utbildningsnämnden framgår av bilaga 3.

Grundskola

Tre nya grundskolor planeras starta under höstterminen 2014. Dessa är Mariehällsskolan i Bromma samt Midsommarkransens skola och Sjöviksskolan i Hägersten i Liljeholmen. Midsommarkransens skola och Sjöviksskolan startar som en enhet. När elevantalet ökat tillräckligt delas enheten i två enheter.

Nytorpsskolan föreslås från och med den 1 januari 2014 upphöra som en självständig enhet i område 2 och slås då istället samman med Hammarbyskolan. Enheten kommer att heta Hammarbyskolan och tillhöra område 6. Hammarbyskolan är en resultatenhet som har haft underskott två år och blir därför en anslagsenhet 2014, vilket innebär att de tillsammans bildar en anslagsenhet. Österholmsskolan som tidigare tillhörde Nytorpsskolan blir en egen anslagsenhet 2014.

Enheterna Rinkeby-/Askebyskolan föreslås bli delade och vara två separata anslagsenheter.

Tolv resultatenheter föreslås bli inrättade som anslagsenheter efter att ha redovisat ett underskott två år i rad.

Totalt beräknas grundskoleverksamheten ha 33 anslagsenheter 2014.

Gymnasieskola

Gymnasieskolorna utgör 28 ekonomiska enheter, därtill kommer elevboendet Gula Huset. Sammanlagt beräknas gymnasieskolan att ha 17 anslagsenheter.

Bromma gymnasium har visat ett negativt resultat efter resultatdispositioner två år i rad och föreslås därför bli anslagsenhet 2014.

6.2.7 Omslutningsförändringar

För att ge en korrekt bild av nämndens faktiska bruttoomslutning ska nämnden i samband med budgeten redovisa förändrad omslutning till följd av ökade externa intäkter för bland annat stat-sbidrag och försäljning av verksamhet. Omslutningsförändringarna i nämndens verksamhetsplan uppgår till totalt 1 155,8 mnkr. En specifikation av omslutningsförändringarna finns i bilaga 2.

6.2.8 EU-positionsapper

Utbildningsnämnden ska – i samråd med kommunstyrelsen och i samverkan med andra nämnder - utarbeta ett verksamhetsspecifikt EU-positionsapper. I ett särskilt ärende till utbildningsnämnden i början av år 2014 kommer förslag till principer och strategi för nämndens EU-arbete, inklusive aktiviteter för 2014.

6.2.9 Effektiv lokalhantering

Aktivitet	Start	Slut
Utbildningsnämnden ska i tidigt skede, i nära samarbete med stadens berörda nämnder och bolag, planera för att det i stadsutvecklingsområden garanterat finns skolkapacitet för årskurs F-6 (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Beställa åtgärder för att tillgängliggöra publika lokaler i ett femtontal skolor. (UtbN)	2013-01-01	2014-12-31
Införliva tillgänglighetsanpassning i samtliga skolgårdsprojekt. (UtbN)	2013-01-01	2014-12-31
Tillgängliggöra information om vilka skolor i egen regi som är tillgänglighetsanpassade. (UtbN)	2013-01-01	2014-12-31

Skolbyggnation för ett växande Stockholm

Projektet Skolbyggnation för ett växande Stockholm påbörjades 2011 och avslutas vid utgången av 2014. Det huvudsakliga uppdraget är att ta fram förslag till skolutbyggnad så att balans kan råda mellan det prognostiserade elevantalet i egenregi år 2020 och den framtida elevantalskapaciteten. En avstämning redovisas i den lokalförsörjningsplan nämnden föreläggs under april månad och som bygger på 2013 års elevantalsprognos. Projektets slutrapporter presenteras under hösten 2014 och i nämndens bokslut.

Modell för kapacitetsbedömning

Som resultat av det projekt som genomförts för att ta fram en modell för kapacitetsbedömning så genomförs under 2014 en omfattande inventering av grundskolornas lokaler. Under 2014 prövas även om modellen kan vidareutvecklas och användas av gymnasieskolan.

Omstrukturering av lokaler

Ny-, om- och tillbyggnadsprojekt som färdigställs under 2014 återfinns i bilaga 26. Ytterligare projekt kan tillkomma exempelvis inför F-klassintaget 2014 och med anledning av myndighetskrav. Nedan redovisas större och/eller principiellt viktiga projekt under 2014 fördelade på område ”Norr”, ”City/Öster” och ”Söder”.

Norr

Mariehällsskolan tas i bruk hösten 2014. Kartläggning av byggnader i stadsdelen Hässelby-Vällingby fortgår under 2014 för att möjliggöra avveckling av tillfälliga paviljonger. Arbetet med att möjliggöra avveckling av Vinstagårdsskolans lokaler påbörjas, vilket bland annat omfattar utredning av inplacering av särskola. Nämnden har tidigare tagit inriktningsbeslut för utbyggnad av Beckombergaskolan. Med anledning av förändrad elevantalsprognos omprövas projektet Beckombergaskolan och ingen förändring i byggnader sker under 2014. Utredning om södra Brommas samt Spångas lokalkapacitet genomförs under året. Utredning om Sundbyskolans lokalbehov slutförs.

En utredning om Blackebergs gymnasiums eventuella utbyggnad sker under 2014.

City/Öster

Lugnets skola tas i anspråk december 2013 för att starta januari 2014. Under året behöver ytterligare kapacitet säkerställas för att klara Hammarby Sjöstads behov av skolkapacitet 2015. Under hösten 2013 har nya lokaler på Norrmalm (Sandåsgatan) tagits i anspråk för skolverksamhet från och med höstterminen 2014. Start av skolverksamhet vid Konradsberg sker under 2014. Ytterligare ekonomiska resurser kommer att krävas för att göra nödvändiga lokalanpassningar vid Konradsberg. I kommunfullmäktiges budget ges SISAB i uppdrag att i samverkan med utbildningsförvaltningen utreda köp av Konradsberg. Förvaltningen har också beställt en utredning om eventuellt omställning till skola av kv. Heimdall 22, (Enkehuset) och Stiftelsen 1, invid Fatbursparken. Båda fastigheterna ägs av fastighetskontoret.

Tidigare planering att bygga en skola i Hagastaden etapp tre är inte längre aktuellt med anledning av att överdäckningen minskat i omfattning och skolans läge därför inte är lika skyddat mot partiklar och buller. Alternativa lösningar utreds under 2014 i samverkan med stadsdelsförvaltningen.

Tidplan och evakueringslösning för Bagarmossens skola ventilationsprojekt ska tas fram.

Utredningen om utbyggnad vid attraktiva gymnasieskolor fortgår. Förslag om utbyggnad av Nora Real föreläggs nämnden under 2014.

Söder

Detaljplanearbete för Midsommarkransens grundskola, kv. Brandstegen förväntas påbörjas under 2014. Midsommarkransens skola föreslås starta hösten 2014 i del av Midsommarkransens gymnasium. Detaljplanearbete pågår även för ny skola intill sjön Trekanten och i Årstaberg. Nämnden kommer att föreläggas förslag till inriktningsbeslut för byggnation av ny skola vid sjön Trekanten och kv Brandstegen.

Förvaltningen utreder möjligheterna att flytta Farsta grundskola till Farsta gymnasium efter att gymnasieskolan lämnat lokalerna och nödvändiga underhållsinsatser och viss lokalanpassning

genomförts. Gymnasielokalerna övergår till grundskolelokaler i samband med att underhålls- och ombyggnadsåtgärder påbörjas sommaren 2014, alternativt årsskiftet 2014/2015. Nämnden förväntas föreläggas förslag till beslut våren 2014.

Paviljonger kommer att ställas upp i Hägerstensområdet och i Årstadal för att klara F-klass-intaget 2014. Förvaltningen utreder även möjligheten att öka kapaciteten på befintliga skolor i området eller i dess närhet. Utredning genomförs gällande Enskedeskolans kök/matsal och kapacitetshöjning åk 7-9. Ändrad detaljplan begärs för att säkerställa att befintlig skolverksamhet kan fortgå i Triangelparken. Tidigare aviserade tidplan för projekt i Älvsjö, Kämpetorp, Långbrodal, Herrängen, har förändrats och ny tidplan tas fram inklusive åtgärder för att hantera områdets lokalbehov. Under året kommer tidplan för evakuering av Mälarhöjdens skola, Skönstaholmsskolan och Hökarängens skola att föreläggas nämnden.

Under 2014 startas en utredning om att flytta verksamheten från Enskede Gårds gymnasium.

Tillgänglighetsanpassning

Förvaltningens arbete med att tillgänglighetsanpassa grundskolans och gymnasieskolans publika lokaler fortgår och ett femtontal projekt bedöms genomföras under 2014. Därutöver omfattar större byggnadsprojekt mer omfattande tillgänglighetsåtgärder. Beredskap finns för att genomföra projekt anpassade till enskilda elevers behov av åtgärder.

Skolgårdar

Under sommaren 2013 påbörjades en inventering av grundskolors skolgårdar utifrån användbarhet och pedagogik. Inventeringen slutförs under sommaren 2014. Förvaltningen kommer att samverka med SISAB då bolaget i kommunfullmäktiges budget för 2014 har fått i uppdrag att inventera och utveckla skolgårdarna.

Kök

Minst fem köksprojekt inom grundskolan planeras starta under 2014. Utöver i de aktuella köken förbereds för maskinell behandling av avfall i fem skolor. I skolor med mottagningskök prövas möjligheten att ställa om till tillagningskök i samband med större ombyggnadsprojekt.

Metoder och arbetssätt vid om- och nybyggnationer av kök ska tas fram.

6.2.10 Pedagogiskt och administrativt it-stöd

Utbildningsförvaltningen fortsätter att utveckla det pedagogiska och administrativa it-stödet utifrån de behov och krav som finns i verksamheterna. Genom att påbörja implementeringen av verksamhetssystemet Skolplattform Stockholm, bidrar förvaltningen till ett effektivt stöd för elever, lärare, vårdnadshavare och skolläda. Elever och föräldrar kommer ha möjlighet ta del av skolarbetet på ett enklare sätt, elever och lärare kommer att arbeta med kontinuerlig planering och lärarnas arbete kommer att kunna effektiviseras. Systemet kommer att kunna nås från olika typer av enheter oberoende av tid och plats.

”It-strategi för bättre lärande” implementeras och förvaltningen kommer att ta fram en modell som hjälper skolorna att bedöma den egna it-mognaden och vägleda dem kopplat till vilka lokala åtgärder som behöver tas för att it ska bli ett stöd i det pedagogiska och det administrativa arbetet. Modellen ger även en tydlighet i vilka centrala initiativ som bör prioriteras framöver.

Utifrån dagens GSIT-miljö ska de pedagogiska verksamheternas krav och behov identifieras för att matcha arbetet inför GSIT 2.0.

Under 2014 införs förvaltningsmodellen PM3 som syftar till att skapa en tydlighet kring vad som är it-nära förvaltning och vad som är verksamhetsnära förvaltning. Detta är en renodling av roller och ansvar som syftar till en effektiv och tydlig förvaltningsorganisation. Det innebär till exempel att verksamheten kommer att ta ett större ansvar och får möjlighet att styra utveckling och upphandling av it-relaterade tjänster.

För att säkerställa att it-leveranserna motsvarar de krav och behov som har överenskommit kommer förvaltningen att utveckla sin leverantör- och avtalsstyrning. Den kontinuerliga dialogen med leverantörerna ska säkerställa att verksamheterna får det it-stöd som efterfrågas. Avtal ska kontinuerligt utformas, följas upp och förädlas.

6.2.11 Effektiv upphandling och inköp

Förvaltningen ska aktivt medverka i stadens upphandlingar för att säkerställa att verksamheternas behov av varor och tjänster tillvaratas. Aktivitetsplan för upphandling finns i bilaga 23.

Förvaltningen medverkar i stadens centrala livsmedelsupphandlingsgrupp i syfte att utveckla sortimentet samt möjliggöra att miljömål och riktlinjer kan uppnås inom skolmåltiderna.

Upphandling och uppföljning av skolornas lokalvård lyfts till central förvaltning och centrala ramavtal tas fram för grundskolornas lokalvård.

Förvaltningen deltar med sex skolor i stadens utvecklingsarbete att effektivisera inköpsadministrationen. Detta arbete kommer att utvecklas 2014 för att vara i full drift för alla skolor 2015/2016.

Uppföljningen av avtal ska utvecklas och systematiseras för att säkerställa en hög avtalstrohet gentemot stadens och förvaltningens (ram)avtal, att avtalade kvaliteter levereras och att antagna leverantörer uppfyller ställda krav på ekonomisk seriositet.

6.2.12 Intern kontroll

Bilaga 24 innehåller plan för intern kontroll samt risk- och väsentlighetsanalys.

6.3 En hållbar förvaltning

Nedan redovisas nämndens mål för verksamheten, samt dess förväntade resultat.

6.3.1 Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Det finns strategier för energihushållning, kosthållning och hållbar utveckling. Detta vävs även in i undervisningen för att synliggöra betydelsen av det personliga ansvaret för vår gemensamma livsmiljö och hälsa.

Indikator	Prognos 2013	Årsmål 2014
Andel dubbdäck (KF)	0 %	0 %
Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter (KF)	14 %	20 %
Andel elbilar (KF)	8 %	8 %
Andel miljöbilar i stadens bilflotta (KF)	100 %	100 %
Andel miljöbränslen i stadens etanol- och biogasfordon (KF)	85 %	85 %
Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår (KF)	--	100 %
Elanvändning per kvadratmeter (KF)	38 kWh/m ²	38 kWh/m ²
Mängden matavfall som stadens verksamheter sorterar ut för biologisk behandling (KF)	40 %	40 %

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Effektivisera energianvändningen i stadens fastigheter och lokaler för skolverksamhet i samarbete med energicentrum (KF)	2014-01-01	2014-12-31
Delta i stadens upphandling av cyklar och elcyklar (KF)	2014-01-01	2014-06-30
Förvaltningens miljöhandlingsplan ska implementeras (UtbN)	2013-01-01	2014-12-31

6.3.2 Prioriteringar

Kompetenshöjande insatser i vegetarisk matlagning och råvarukännedom ska genomföras i syfte att öka andelen vegetabilier liksom utbildningar och insatser inom områdena ekologi och klimatsmart mat.

Ett pilotprojekt för att synliggöra och minska matsvinn i skolköken samt öka andelen vegetabiliska livsmedel har påbörjats i 10 grundskolor. Efter slutrapport och utvärdering av projektet under våren 2014 kan det bli fortsatta insatser och implementering i flera skolor.

Kontinuerliga utbildningar genomförs kring livsmedelslagstiftning och livsmedelssäkerhet för att säkerställa livsmedelslagens krav.

Uppföljning ska genomföras av skollagens krav på näringsriktiga måltider. SkolmatSverige ska användas som uppföljningsverktyg.

6.4 Säkra och trygga verksamheter

Nedan redovisas nämndens mål för verksamheten, samt dess förväntade resultat.

6.4.1 Skolan är säker och trygg

Förväntat resultat

Organisationen av förebyggande säkerhetsarbete och krishantering är sådan att frågorna kan hanteras så nära berörda som möjligt och att effekterna av inträffade händelser minimeras. Säkerhetsarbetet ingår som en naturlig del i den ordinarie verksamheten med ständiga förbättringsåtgärder och leder till säkerhet och trygghet för elever och medarbetare.

Indikator	Prognos 2013	Årsmål 2014
Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA (KF)	100 %	100 %

6.4.2 Prioriteringar

Utbildningsförvaltningen ser till att information som finns i verksamhetssystem hanteras korrekt utifrån informationssäkerhetsaspekter. Ett kontinuerligt it- och informationssäkerhetsarbete pågår där system säkerhets- och informationsklassas utifrån lagar och stadens riktlinjer.

Förvaltningens centrala krisledningsorganisation kommer under 2014 att genomföra en simuleringsövning i syfte att identifiera roller och ansvar.

I samverkan med S:t Erik försäkring kommer förvaltningen att mer aktivt följa upp egendomsskador och försäkringsersättningar till skolorna.
